

Nonda: Bible for 1 Peter, 1 Thessalonians, 2 Thessalonians, Colossians, Ephesians, Mark, Titus

Formatted for Translators

©2022 Wycliffe Associates

Released under a Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.

Bible Text: The English Unlocked Literal Bible (ULB)

©2017 Wycliffe Associates

Available at <https://bibleineverylanguage.org/translations>

The English Unlocked Literal Bible is based on the unfoldingWord® Literal Text, CC BY-SA 4.0. The original work of the unfoldingWord® Literal Text is available at <https://unfoldingword.bible/ult/>.

The ULB is licensed under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.

Notes: English ULB Translation Notes

©2017 Wycliffe Associates

Available at <https://bibleineverylanguage.org/translations>

The English ULB Translation Notes is based on the unfoldingWord translationNotes, under CC BY-SA 4.0. The original unfoldingWord work is available at <https://unfoldingword.bible/utn>.

The ULB Notes is licensed under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.

To view a copy of the CC BY-SA 4.0 license visit <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>

Below is a human-readable summary of (and not a substitute for) the license.

You are free to:

- Share — copy and redistribute the material in any medium or format.
- Adapt — remix, transform, and build upon the material for any purpose, even commercially.

The licensor cannot revoke these freedoms as long as you follow the license terms.

Under the following conditions:

- Attribution — You must attribute the work as follows: "Original work available at <https://BibleInEveryLanguage.org>." Attribution statements in derivative works should not in any way suggest that we endorse you or your use of this work.
- ShareAlike — If you remix, transform, or build upon the material, you must distribute your contributions under the same license as the original.
- No additional restrictions — You may not apply legal terms or technological measures that legally restrict others from doing anything the license permits.

Notices:

You do not have to comply with the license for elements of the material in the public domain or where your use is permitted by an applicable exception or limitation.

No warranties are given. The license may not give you all of the permissions necessary for your intended use. For example, other rights such as publicity, privacy, or moral rights may limit how you use the material.

Mark

Chapter 1

¹Kusomba makumo ma mwana wa Kabeja ²Kwalungika makumo ma munda mwakitabu kya Isaya, mitonge waminita mukizi kumbala kwobe ngilungika zina lyobe. ³Uja lyamundu wejaba mulungu, lungamika zila dia Kabeja, kuolola zila jamukulu mundu. ⁴Yoane weta bandu mulungu nakujongolela kushweja mu mema bandu batimaa dibiye. ⁵Musenge woso wa Yuda na babooso bakiumanga mumukola wa Yeruzalema nikwena kumbala kwajie. ⁶Yoane wenange nakilamba kyamaleeka manyama na muku wakiseba mulutino lwajie, na matcheetcha. ⁷Juuvakwami wijulujamii ndakuribukete wakuuma naje, amo, sine musha wakulengela mirizi jamikalabanda jaajie ⁸Mini wemu shweja mu memaa, ju uvajanga natima dijadija. ⁹Nitajeti yesu ni kwena na Zarete na Galileya, Yoane, mukumubutula mu mema booso ba biri. mukubashweja mu mema ma Yoridani. ¹⁰Je nikujabuka mu mema wamoa ku ulu kwandika, uwadidjadidja nikumusariya binjiwa. ¹¹Na uja riyaunduka ku ulu bebeni mwana wami kivuribwa, nataluvulo lwami mwobe. ¹²Tima ni dianuswala mulungu, ni wataje mafuku makumi maana wenenanyama. ¹³Wetula mafuku makumi maana mukakununu jamwito mitonge jaje nijamukwatisha. ¹⁴Asweja je Yoane mumu yololo yesu wajena, Galilaye nikujakula makumo majamaja ma Kabeja. ¹⁵Yesu, nikujongolela Kabeja maa makumo mobe mungubanga, nabukata bwa Kabeja bwitonono. ¹⁶Naje, ikilaje, mwela wa Galilaye bwamonaje Simeoni na Andrea mukwaje na Simeoni wekasa kababila mu mema, wekwata misiya. ¹⁷Yesu wabanjongolela mungujange namimi nipataba bakujavula bandu. ¹⁸Nibyabakasa kababila, byajenaje kumbala kwaje ni byamumuna Yakobo wa Zebedayo na Yoane mukwaje, nabo benange mukindu belungika kababila kabo. Nikumjanga mumutumbu kulunga tubabila twabo. ¹⁹Nibyabaitanaje, ni byabamusiya shabo Zebedayo munda mwakindu ni ababiriwa mona. ²⁰Akenganga byaitanaje bamusiashabo mumutumbu nibyabamujanga. ²¹Abakwena Kapernaumu, na lufuku lwa yinga, Yesu ni kushwela mu kiende kya Kabeja ni kusomba kuloja bandu, ²²Bene mukukaanya na makumo maye kwa biibi kuloja kwaye kwene kwa mukulu wa kisi ndati kwa bisilasila. ²³Kwene mu kiende kia Kabeja yumo mundu wene na tima dibie, iye ni kuyaba, ²⁴Kwi dike kumo asamba bashwe nobe Yesu wa Nazareti? Wevaaya kwa kutuzizimisha. Tujile ti wi mutoke tima wa Kabeja. ²⁵Yesu ni kumukundikia na kuboya: Uma nyaa na nyomoka munda mwa yu mundu. ²⁶Na die tima dibaya ni kunyomoka munda mwa yo mwamulume na kuitutatuta sana na kukanduka kwa uya diumine ²⁷Bandu booso beuma na kukaanya na kusomba kwiyyu : ninani yuu ? makumo mayamaya. ukijanga kwa bukete matima mabiye na maitabuka. ²⁸Na kulumba kwaye kwe enea ku mikola yooso na tukola twa umangondo twa Galilaya. ²⁹Aba nyomoka mu kiende kia Kabeja, bakwena na Yakobo na Yoane ku kiende kia Simoni na Andrea. ³⁰Najaye mweno na Simoni wene mu kulala na lufu na abajongolela Yesu ju ya najaye mweno na Simoni. ³¹Waseenena karibu dia najaye mweno na Simoni na kumutalusha mu kumukwata ku minywe na wefuuka na kusomba kubatekea bidiazi. ³²A kiolwa yuba kiisha kusala, abamuvishia baangi bandu ba lufu bene na matima mabie. ³³Na mukola wooso bene busu bwa kiende kyaye. ³⁴Weponesha booso bene na lufu lusambuluke, na kujanga matima mabie na nde boya ku matima mabie kwa kuyakula kwa bibi bene mu kumwiyuka ³⁵Ku mikielo, kwene na mukunga, Yesu ni kataluka na kwena ku kiambala kisii na mema na bishoshwa kwa kuaja Kabeja. ³⁶Simoni na ba baangi bene naye aba somba kumukeba, ³⁷Na abemumona be mujongolela ti bandu be mukuukeba. ³⁸Yesu ni kubajongolela : twene dingi bua dia abongele kujongelela bandu makumo ma Kabeja koo kumona makumo ma Kabeja ni mambevia. ³⁹Na wekwena kujongolela bandu mu kiende kia Kabeja, na mu mukola wa Galilela wooso na kusomba kujanga matima mabie. ⁴⁰Mundu wa kivu wefika na kutula manywi asi na kumuboya ti :Ese ti ukuvula, ukienena kunguvuula. ⁴¹Yesu ni kumuteleja lukwa, kuololea yoo mundu luboko, kumukwata na kuboya : ngivula ufuke. ⁴²⁴³Yesu ni kumutuma na makumo maumine, ⁴⁴na kumuboya : ndujongolela mundu, kwa bibi yenanga ukailojee ku bakulu ba kiende kia Kabeja na unyomone bindu kwa kufuuka kwobe kukidia makumo ma Mussa kwa kuuma bidiko ku bandu booso ⁴⁵Yoo mwamulume wekwena na kusomba kuyakula byooso bieta Yesu. Kwa biibi Yesu ndeshwela lungi mu mukola na bandu booso mukuumona

Chapter 2

¹Mafuku matenene ao mayaa, Yesu wevayaa Kapernaum wetejaa ti wi mukiende, ²bie kumbakana ye na bandu badibaa neni bua die kosekana kwa kushwela ku kibelo. Webalanga kumo. ³bandu bevaaya kwaye, bemuvishia mundu mulemavu bemubweta bavane bana. ⁴ndabavasamuna kusenaa karibu Diane sababu ya kitungu Kya bandu ; bia bavandabo yulu, ni bivatembabo Dimo bua, ni bavashajabo ndalo ja yowa wi na lukoba lwa kukadika. ⁵Yesu wemona na timaa diaye ditoka hi bus mujongolela he yowa mundu wa lukoba lwa kubeleka bibandu; a mwana wami Bibi bwobe naasama. ⁶Na bamo bakuandika bavane aisle. Bavaikana mukuijukena kila mundu munda mwa tima diabo. ⁷Huh ya Katie you mundu wa yakula bibi ? Nani usamunanga kunyomoshia bubii ila Kabejaa ye bunga ? ⁸Yesu we ijuka munda mwa tima Diane to bakiijukena munda mwa tima diabo uvababoya mukuijukena Bibi munda mwa Marina minuu ? ⁹ Bilenge bi kuni ? kumujongelela kwa lukoba lwa kukadika bibandu naasama bubii bwobe yomoka ubule ndalo wenee ? ¹⁰Ola wakuzee kiyuka ti mwana wa Adamu wi na kilamu, wi na kunema ya kusama na kukekela bubii. Ni bie mujongolela ye yowa mundu wa lukoba kwa kukadika bibandu. ¹¹ni kumujongelela buula ndalo uyene kuj kyende kyayee. ¹²ni theyomoka ye na kubula ndalo yaye na kunema ku kyende kyaye, ni bandu kumona bingulungulu ni kusomba kushwala Kabeja yuulu na kuyakula nda twemona mundu bii yuu. ¹³Yesu ni kunyomoka lungii na kunema angondo ya lungii, kitungu kyosoo it's mujanga na kusomba kubalanga. ¹⁴uvane ukikila na kumona Lawi na Alfayo bakiikana mu kyende Kya mundelendombe ni bie boya ye mungujange na abamujangabo. ¹⁵Uvane mukuikana mu bidiazi munda mwa kyende bandu bakiaja mulambo na bandu babies bend na bike bavaikana amo. Yesu na mitonge yaye kwa sababu bavane babule bakimujanga. ¹⁶na ba bakiandinda na ba farisayo be myumona ukidia na bandu babiye naum ba bubii be mujongolela mbona wadia na bandu babie ? ¹⁷Yesu weteeja na kubajongolela, badi na bukete nda bakumwabila bwanga wa lufu ni kipata bwanga, sivavaaya sababu ya bandu ba Leela ila sababu ya bandu babie. ¹⁸Na mitonge ya Yoana na bafarisayo bavane ba kiika. Bavavaya mukumuyuja sababu ya Katie mitonge mitonge ya Yolanda na mitonge ya bafarisayo ba kiika, lakini mitonge yobe nda yi kiika ? ¹⁹Yesu we bajongolela bavaitanibwa kwa kuselela nda be samuna kiika sababu back na mulume. Ti mulume ndadiyo waakwena biikanga. ²⁰Iti lufuku luvanga na bitula aisle biikanga. ²¹ndaadi mundu ushonanga kilamba kya make na kutaa yuulu ya kilamba kya muyahaya. ²²Wala ndakudi mundu wakuta Maluvu ma makale mukindu Kya muyahaya ? ²³Wene ukikila ku Makunda lufuku kwa Kabeja, mitonge yaye yesomba Kuola bidiazi. ²⁴Bafarisayo bemujongolela to mitonge yaye baata bisikiwezekana lufuku lwa Kabeja. ²⁵bye baboya ye to ndamuvasoma bieta Saudi na bakwaye enange ye na zala na bakwaye we shwela mu kyende Kya Kabeja. ²⁶Bivashwela ye mu kinda Kya Kabeja make na mukulu Abiya- Abiazari uvaitana bitumbula bia Lydia na kuabila baizinaye. ²⁷Uvababoya ti lufuku lwa Kabeja luvanange sababu ya bandu waala nda bandu sababu ya lufuku lwa Kabeja. ²⁸Mwana wa Adamu hi mukulu wa lufuku lwa Kabeja.

Chapter 3

¹Yesu weshweela munda mwa sinagogi. ²Dia bangaje, mundu winakiazaza kinyume. ³byabamulola, Yesu wakumonati kivusha bandu lufuku lwa sabato ? Ao lufuku lwa Kabeja. ⁴Yesu bya bojajee lufuku lwa musambo, kwa mundu wenee na kiazaza kinyume tandukaa, uma mushwee. ⁵Ababojaje ! mbilwela, lufuku lwa Kabeja kuta bilweela ao kuta bibiee kwa kufusha mundu ao kumwija ? Abaumanya. musamaa bena muku mulola lungi. ⁶Mafarisayo niku nyomoka, akeanga ni bya bakwilole jena na Herode kwa kukeba kuzimishaa. ⁷Yesu byakwi kakataje kumema na mitonge jajee bandu ba bule byabajangaa ku Galilaya. ⁸Ku ba Yuda, Yeruzalema, Idimayo, angondoya Yordani ake anga Tiro na Sidoni, eene kitungu, abeteejanga makumo byabamu abonge. ⁹Wejongolela mitonge jaje kila mundu babike kila lufuku mutumbu angondo jajee, ndaba bangibwa na kitungu. ¹⁰Ni befulaje bandu babule, booso benange na lufu bwabiikasa kwajee wa balengele. ¹¹Baabandu babyee na bee mumonga be mujinamyaa nautabuka : wimwana wa Kabeja. ¹²Webabojja wa bwazii tii ndaba mujukija. ¹³Abandaje kungulu ni aitana baa beevulaje ni kuma angondo jaje. ¹⁴Wesobola kumi na babili bakuvuba najee. ¹⁵Ni kubaabila bukete bwa kujanga bandu babiee. ¹⁶Mu baa kumi na babidi Simoni ni kwikunika Pierre; ¹⁷Jaki, mwana wa Zebedeo na Yoane mubushwa naje na Jaki wa bavabila zina dia Boanerga, ni mwanaaaje; ¹⁸Adreya na Filipo, Batolomayo, Matayo, Tomaso, Jaki, mwana wa Alufayo Thaddeyo; Simoni wa kanana. ¹⁹Na Yuda Eskariote, ni wejiisha Yesu ni kushwela mukyende. ²⁰Aboo ni kukumbakanya lungi kitndu kya bandu beenanga muria biriazi. ²¹Bashaje na Yesu abeteeja bya longo ni kujena mukumukwata babwati ndute mushuke. ²²Baa bakisilasila basala kunyomoka Yeruzalema, ni kujakula Bezezebule ni baa bakijanga tima dibiee. ²³Yesu ni kubaitana ni kubajongolela kwa bifyofyongo bisamunika bini, kindu kya tima dibiee kya undule kya tima dibiee ? ²⁴Ti luuna lwa abaniba juu jaje kindu mwenye kindu luuna ndalwa kuuma. ²⁵Ti kwende kya abana manaje kya kende nikibiye. ²⁶Iti tima dibidibi lia nyomoka mutima riaje nda kutula luungi. ²⁷Mundu nda kushwela mu kyende kya mundu wina mwejo na kubula byajee, kumbala kumuzitika mukulu ni utakanga kyende kya jee. ²⁸Kyekenye kumujongolela baa bakita bubiee bisame bwanga. ²⁹Joa wooso ukajanga tima dijadija ndena lukwa, kwa bibi ndena lukwa. ³⁰Ni biva jakulanga, ti wina kindu kibiee. ³¹Naje nikuvaja na babushwa naje, nikutula aza betuma mundu kumwitana. ³²Kitundu kya bandu kivenange mukutula, kufuluka, ni kumujongole shobe na babushwa nobe bariazaa, bari mukukeba. ³³Ni kubajaka, na kujakula najami na babushwa bami ni banani ? ³⁴Nikubalola baa bakitula baki fuluuka munda wooso, nikujakula lola najami na babushwa nami. ³⁵Mundu wooso utabikivula Kabeja ni najami, ni mubushwa nami.

Chapter 4

¹Yesu ni kusomba lungi kulooja ku ngondo ya mema. Bandu babule bene akale angondo yaye, byabanda ye mu mutumbu, ju ya mema. Bandu booso bene bakiuma mu matekya. ²Wene mukulooja mambo mabule mu mituka na kubaboya mi mituka yaye. ³Muteeje, kikuna tumuka wenyomoka. ⁴Akikuna ye, tumo twe sala angondo ya zila, tuni twevaaya na kudia twooso. ⁵Tungi twesala angondo ya mabwe kusii matekya mabule na ndatuvamena ndaakwene na matekya mabule. ⁶lakini wakati yuba dienyomoka, atwashema, ndatwene na mizii. ⁷Tungi ni kusala mu meba na meba ni ku mafunika mooso, ndamavanyomoshwa tumuka. ⁸Tungi ni kusala mu matekya malwela, amanyomoshwa tumuka twabule, tumo makumi masatu, tuungi makumi mutuba, tungi mia kwa kakamo. ⁹Na mwisho ni kuboya ti : yi na makushwi wateeje. ¹⁰Saa ya beene ibo bunga na bangi bandu na mitonge yaye kumi na babidi abamuyuja. ¹¹Ayakula ye na kuboya : ngwinu kwe abidibwa kufya kwa bukete bwa Kabeja, lakini ku baba basi bitu, bioso bikiila mu tusiba, ¹²be na meso bakimona lakini kwa kweli ndabakimona kindu, be na makushwi, bakiteeja lakini ndabakiteja kindu bena moyo kwa kuiyuka Kabeja na bubi bwabo bwawe. ¹³Wabajongolela lungi : mukiteeja kaa kasiba ? mukiteeja bini tusiba twosoo ? ¹⁴kiikuna, ukikuna makumo ma Kabeja. ¹⁵Bamo be mu zila kwa bee kuna makumo ma Kabeja na wakati wabakiteeja, tima dibie diakatusha die kumo dia be kuna munda mwabo. ¹⁶Baangi bakipokea ka kamuka ka be kuna mu mabwe, wakati wabakiteeja die kumo dia Kabeja, badipokea na kuseelela; ¹⁷lakini ndabena mizi, bakosa bukete na wakati kusubuluka kwa fika, kwa sababu dia die kumo, baona. ¹⁸Baangi baki pokea ma makumo na mamena mu meba, ni ba bandu bakiteeja makumo ma Kabeja, ¹⁹kwa kujanga kuseelela bindu bya musha witu, kukuza kwa bindu, kuvula kudia bunga kwa babika nda bauma na mwejo. ²⁰Na baangi bakipokea boo bukuu mu matekya malelwa; ni bandu bakiteeja die kumo dia Kabeja, kudibweta na kunyomoshwa tumuka, makumi masatu, makumi mutuba, mia kwa kakamo. ²¹Ababoyaye lungi mwavaa na katolitolu mwa Kabikia ku moreso so kusii mwa tandaa kusii ku kubikilo ? ²²Ndakudi ne limo Kya kufiamisha kisakumoneka byoso bitula ululu. ²³jo ji na makushwi watenene. ²⁴byaboya lungii ti ; mujimike nganyi kubyamukiteenena bimutea bya mukitea bangi. ²⁵biabila yowa ji na kamo Sina kamo na kafashala naye bimukoosha ko. ²⁶kumona ki kwa Kabeja Ki bi mundu ki Kuna bukuu mu material. ²⁷bwake bwa yile bukuu bwi kula bwa buisikiyuka. ²⁸Matekya makibutula bishoshwa, mabutula mutija, mabutula museke byoso byava mu mutija. ²⁹eseti kidiazi kyaamonga bakilonga kyende ki ana. ³⁰waboya lungii ti ngikayi Kya tulungukika na bukata bwa Kabeja ao ngake Marina kakilooja bashwe ? ³¹bi bimuseke wayo kikuna ukivaaya eseti baukuna mu mateke kakivaaya katenene kushinda bo bukuu bya bakiikana mu mateke. ³²Ese ti baakakuna kabanda kaviriria kakata kukila bidibwa byoso biikalaba na kakula, kanyomoshwa matabi makata na tuni tukiva yuulu tukivatula mu kivukutula kyaye. ³³Kwa tusiba tidibaa ni kwe yakula yaye na ndabaetenenenga. ³⁴Nde yakula nabo ti ndeeta kasiba mu mitonge yaye wabajongolela kusii tusiba. ³⁵Diake lo lufuku kyolwa Yesu ni kubaboya tuyabuke ungi Marla. ³⁶Ajanga ye kitungu kyene naye hi kubashwala mu mumutumbu mwene ye Keene yingi kitungu angondo yaye. ³⁷Akwatuka kinyimbidi na mweele kwikasa mu mutumbu nao wene mukuyula na mema. ³⁸Naiye wene mu mall hi abamubuusha ndukishaajika ndatukiwa kuzama mu mema ? ³⁹Ni abuka, wakundukiaye oo mweele waboya mema muume bya mauma na mweele ni kusamaa. ⁴⁰Na abajongolela ye na kuboya ti : sababu ya kayi mwi na moyo ? juu ya kayi ndamwina tima too ? ⁴¹Bene na moyo sana na abasomba kuiyakudia ibo bene kindu : Ninani yu ata mwee wazuyi ukinwitabuka ?

Chapter 5

¹Ni kukaja ku mukonge wa mema mavudile ku mutanga Gadarina, ²Yesu ni kunyomoka mu mutumbu, ni kumona kumbala kwaye mundu wanyomoka ku mufungu, wene na tima dibiye. ³yowa mundu weumianga ku mufungu na mundu ne yumo nde samuna kumwanga mikulu. ⁴wene lumu mukuuma na byuma ku maulu na bene mukuanga na mikulu lakini byo byooso wene mukubitemba na mundu ne yu yumo ndene na nguvu ya kumukwaata. ⁵Wene kila lufuku, bufuku na munyinya ku mufungu, mukuyabakana na kukuitamba na mabwe. ⁶Amona ye Yesu kulakula, byavaa ye ni kuta manywi asii busu bwa Yesu. ⁷We yaba kwa sauti dikate : kwi kayi asamba mimi nobe, Yesu, mwana wa Kabeja wa yuulu ? ngikujongelela kwa zina dia Kabeja, ndaati kungubongola, ⁸Yesu ni kumuboya : nyomoka munda mwa yuu mundu, be tima dibie ! ⁹Na Yesu ni kumyuja : zina diobe ni nani ? legio ni zina diami, ayaka ye, tudi babule saana. ¹⁰Na abaaja Yesu ndabanyomosha mu kie kisi ¹¹Kwene ko kituulu, nguulu yabule yene mukudia, ¹²Na ma matima mabie meaja Yesu na kuyakula : ututume munda mwa yee ngulu tushwele munda mwayo. ¹³Na Yesu ni kubatuma bashale munda mwa ye ngulu, na yooso ye juka na kuikasa ku mema. Yene yapata ngulu elfu yibidi na yooso yefaa mu mema. ¹⁴Bene mukudisha ye ngulu abajuka na kujongolela bandu ku mukola ma makumo mooso mavakila ko ku mwito. Bandu abavaaya bamone bye biekila. ¹⁵Abavaaya kwa Yesu na abamona yowa mundu wene na tima dibie ukiikana angondo ya Yesu na wi buvale bilamba bilwela na abateeja moyo sana. ¹⁶Ba be mona ma makumo abajongolela yike namuna amavakila tangu kwa yoo munda wa watima mabie na ngulu. ¹⁷Ababoya Yesu wanyomoke mu musenge wabo. ¹⁸Na abeene mukubanda mu mutumbu, yowa mundu wene na matima mabie we aja Yesu waume angondo yaye. ¹⁹Yesu ndeitabuka na we mujongolela: yeena ku kiende kinu, ku ba kwoke na uba jongolele ma mooso meekila na yike namuna Kabeja wakumonea lusa. ²⁰Akwena ye na kusomba kuyakula yike namuna Yesu wemufuuula na bandu booso beuma na kukaanya. ²¹Yesu munda mwamutumbu nikujabuka nganda jaluji na kitundu kya bandu nikukumbakana kwije. Uvene kungondo jaluji. ²²Nikuva jumo mukulu wakyende kwa Kabeja wabakimuitana Yairo, uvamumona, nikusala kumaulu maje. ²³Nikumujaja kabisa, nikujakula: Musika wami ndamotanga vuja bangu ubike maboko mobe kwaje wamonekufuka, na waikane luungi. ²⁴Yesu nikujena naje nakitungu kya bandu nikujena naje kitungu kikata nikumujanga, na kwikana kungondo jaje. ²⁵Kuvenange mwamukazi jumo nalufu lwaku kosumulowa munda mwa miaka kumi na jibidi. ²⁶Kuvasumuka kuminywe dia banganga, bindu bivawa byoso, ndeefuka, aja wakafuka. ²⁷Ni byeeteeja je makumo ma yesu, nikukila mukitungu kyabandu kumongo kwakitungu ni kukuwata kilamba kya yesu. ²⁸Kuvabojia titi nakwata kilamba nifukanga. ²⁹Ake anga mulowa nikutembeka nikuteeja waafuka. ³⁰Yesu wajibanga ti mwejowaje wa ela ela, nikwaluka kungondo dia kitungu kya bandu nikujuja uvakwata kilamba kyami ninanii ? ³¹Mitonge jajee nikumujongolela ukimona kitungu kwa bandu ni ukijuja kikukwata ? ³²Nikulola mungondo jaje ti umona mundu kuvamukwaata. ³³Jowaa mwamukazi nikuteeja moja nikusomba kuzeza uvaninga ti bimwalushiya lungi lufu lwaje nikujakula byoso. ³⁴Ila Yesu nikumujongolela Tima ditooka diobe diakufukisha jenanga byobe na lufu lwobee lufuke. ³⁵Biibiva jakulabebe luungi nibyaava lungi bakulu ba kyende kya Kabeja nikujakula: mwana witu wa mwamukazi wafa ? ³⁶Yesu ni kumujongolela joowa mukulu wakyende kya Kabeja ndutinanga itabuka bobo. Neendeevula yungi mundu kumusindikila ila Petro, Yakobo, Yoane mukwaje na Yakobo. ³⁷Uvavijaa kukende kyamukulu wakyende kya Kabeja, Yesu ni kubanga kitungu kyabandu bakidila kwa uja dikata. ³⁸Yesu ni kushwela munda mwakyende kya bakibila nikubajongolela mukita mushuu wakaji nakudila kaji ? mwana ndeefa ila uki laala. ³⁹Nikushwela mukyende nakujakula : kwakaji mukitamushuu ? mwana ndeemota udimukalo. ⁴⁰Nikumusea. Nikubajongolela bandu banyomoke aza nikukwata shaje nanaje. ⁴¹Nikukwata mwana kumaboko, nikumujongolela : Musika ngikubojia taloka. ⁴²Musika nikutaluka, nakusumuka, uvenange na misha kumi nabijibidi. ⁴³Nikulaati, mundu ndajukanga kumo diidi, nikubojia bamwabile bidiazi.

Chapter 6 Yesu ni kutaluka na kwena kwabo. Mitonge yaye abamujanga.

²Efika lufuku lwa yinga, uvasomba kulooja bandu munda mwa kyende kya Kabeja. Na bandu babule bene mukumuteeja na beshangaa sana na kuyakula ti : ku kuiyuka kwoso ? Ku kuiyuka ni nani va muabila na bi bingulungulu, ukibita bini ? ³ Yesu, nde mwana wa yowa kiranda mbao, mwana wa Maria, bakwaye ni Yakobo, Yose, Yuda na Simoni ? Na wi kwa badi kindu kya kuonea. ⁴Na Yesu ni kuyaka ti : mujongoji ndakipata heshima kwabo na mu kisi kyaye, na ku bashaye na mu kyende kyabo. ⁵Ndeeta bingulungulu bya bule lakini webikidia minywe balufu bateenene na befuka. ⁶Na weshangaa na kukosa kwabo kwa tima too. yesu wesumuka fasi dioso ku mikola ya angondo mu kulooja bandu. ⁷Ni kuitana ba kumi na babidi na kubaabila bukete bwa kujanga matima mabie. ⁸We bajongolela ndababula ne kamo abasiyena ku lwendo lwabo, babule tu muti; ndababula neni kitumbula, neni kazio, neni franka munda mwa mukaba; ⁹bavale ma sandala na ndabavala mbilamba bibidi. ¹⁰Ye ni ku baboya ti : mu kyende kyooso kya mushwelanga, muikane mpaka yee saa ya mutalukanga ku die bua. ¹¹Esi dimo bua, bandu ndavabamipokea ni kumiitabuka, mutaluke na musheje kabungi kooso ku bidimba binu bamone bidiko. ¹²Abakwa mukulooja bandu basame kuta bindu bibie, ¹³Abajanga ma mtima mabie na bene mukuabila maani bandu ba lufu ne abafuka. ¹⁴Mukulu wa kisi Herodi weeteja bakiyakula ju ya Yesu na die zina ndadite ku bandu booso na weyakula : Yoane waaluka lungi ku bandu bee mwejo na ni maana ukita bingulungulu bya bule. ¹⁵Baangi ni kuboya ti : ni Elia. Na baangi ababoya juma katikati ya ba bajongoji. ¹⁶Herodi, kiisha kuteeja iye mwinikindu, weboya ti : ni Yoane wameamuru bamutembe mushwe ni wava lungi ku bandu be mwejo. ¹⁷Herodi iye mwenekindu weta Yoane ku muyololo ju ya Herodiadi, mukazi wa Filipo mukwaye sababu we mubuula. ¹⁸Na Yoane wene mukumuboya ti : ndukirusibwa kubuula mukazi wa mukwobe. ¹⁹Herodiadi weuzikila Yoane na kukeba zile yooso kwa kumuia. Lakini we kushwa; ²⁰Herodi wene mu kutina Yoane wene mukuiyuka ti wi mundu yumo sikita bibibibi ni maana wene mukumu lungakanya na kumuteeja kila lufuku. ²¹Ni kufika lumu lufuku wakati Herodi wene mukuseelela lufuku lwaye lwa kubutuka, weitana bandu bavaaye kwa kudia bidiazi, bakulu ba basola, nabakulu ba Galilaya. ²²Mwana wa mwamukazi wa Herodiadi ni kushwela munda, akaye bilwela sana ku mbala kwa ba beitanibwa na Herodi. Iye ni kuboya ti : nguaje bidimo byooso bikivula bebe, na mimi nikwabilanga. ²³Na iye ni kuboya ti : bioso bi nguaja bebe, nikuabilanga neni kiindi kya luna diami. ²⁴A nyomoka yo mwana wa Herodiadi na kwena kuyuuza naje ti : naaje bikayi ? na naje ni kumuboya ti : aja mushwe wa Yoane. ²⁵Na mwana ni kualuka na kuyaka Herodi ti : nguabile, mu saani, mushwe wa Yoane. ²⁶Herodi ni kuuma nyaa, lakini sababu ya kilapo kyaye na babe itaana, ndeene na namuna ya kubenga. ²⁷Byatuma ye bandu kumuyololo bavee na mushwe wa Yoane na abamutemba mushwe munda mwa muyololo. ²⁸Abavaa na mushwe wa Yoane mu sahani na kuabila yo mwana naiye ni kushwala o mushwe kwa najaye. ²⁹Mitonge ya Yoane, kiisha eetejabo die habari abakwa kubweta lukoba lwa Yoane na abazika. ³⁰Mitonge ya Yesu abene aamo naiye, abamujongolela ma makumo mooso na mangi mabene mu kulooja bandu. ³¹Yesu ni kubaboya ti : Muvaaye angondo ku bua dimu disi mema na bishoshwa muume akale. Kwene bandu bene mukuyena na kuva na ndabeene na nanamuna dia kudia bidiazi. ³²Abakwa na kubanda mutumbu kwa kwena angondo ku die bua disi na mema na bishoshwa. ³³Bandu ba bule be bamona bakinyena ni kubaiyuka abavaaya ba bule sana ku mikola yooso tena na bidimba abakwa kumbala yabo. ³⁴Abenyomoka mumutumbu, Yesu ni kumona bandu babule sana, ni kubatejea lukwa, bene bushwa mikoko yisi na bandu bakuilola na wasomba kubalooja makumo ma bule. ³⁵Na kumona ti bufuku ndabuyilanga, mitonge yaye ni kuvaaya kuiye na kumuboya ti : hano atudi ngiambala kisi na mema na bishoshwa na bufuku nda buyilanga; ³⁶Jongolela bandu banyene ku tu tukola twi mumangondo bakebe bidiazi. ³⁷Yesu ni kubaboya ti : mubaabile banywe benekindu bidiazi. Abamuyaka : tunya kuni kwa kuula bitumbula bya franka mia yibidi na tubaabile badie ? ³⁸Na Yesu ni kuyakula : mwi na bitumbula binga ? mwene mukalole na kiisha kumona ababoya ti : kudi bitumbula bitano na tubelelo tubidi. ³⁹Yeu ni kubaaja babike bandu asi mu bishoshwa mu bitungubitungu, ⁴⁰na abaikana mu bitungu bya bandu mia na bandu makumi matano. ⁴¹Byabule bie bitumbula bitano na bie bibebele bibidi, kulola ku aulu, kiisha kuaja kunema kwa Kabeja weboya mitonge yaye baabe bie bitumbula ku bandu na bibebele byakebieba. ⁴²Booso byabadia bie bidiazi na abashiba. ⁴³Na be bweta miyemo kumi na bibidi ya bie bitumbula na tubelelo bya bekushwa nabyo. ⁴⁴Ba bedia bie bidiazi bene babalume mia yitano. ⁴⁵Yesu weaja mitonge yaye babande mu mutumbu na bayene kumbala kwaye kuyembanga ya Betesaida na iye Yesu wene kujongolela bandu banyene makwabo. ⁴⁶Kiisha kuboya bandu banyene bakwabo, ye wekwena ku kituulu kwa kuaja Kabeja. ⁴⁷A kiolwa, mutumbu wene katikati ya mema na Yesu uvashaala yebunga angongo ya mema. ⁴⁸Yesu ni kumona ti mitonge yaye ndabate mu mashashabandi sababu ya mweele wene ukata. Mu ma saa kumi ya bufuku, iye ni kwena kwa badi ukisumuka yulu ya mema na wene mu kuvula kubatambuka. ⁴⁹Wakati wabemumona ukisumuka ku yulu kwa mema, abaeja ti ni tima dibie na abasoma kuyaba; ⁵⁰Na abemumona, bya bakaanya, na Yesu ni kubaboya ndamuuma na moyo djami. ⁵¹Na

abandaye ye mu mutumbu na mweele ni kusama. Mitonge yaye ni kukanya saana.⁵² Ndabeeiyuka maana ya bye bingulungulu bya bitumbula na tubelelo, matima mabo mene maumine sana.⁵³ Kiisha kuyabuka ye nganda ya mema, abakwena ku kisi kya Genesareta na abafika.⁵⁴ Enyomoka bo mu mutumbu, bandu, kiisha kumuiyuka,⁵⁵ beeva kunyomoka mu tukola twooso na abasomba kuvaaya na bandu ba lufu mu matanda mabo nafasi dioso byabeeiyuka Yesu wene nani.⁵⁶ Nafasi dioso diefika ye, mu tukola, mu mikola ao ku mwito, bebika babndu babo ba lufu aaza na bene mukuaja Yesu wabaibile ruhusa dia kukwata lubindo lwa bilamba byaye. Na booso bekwata bilamba bya Yesu, beefuka.

Chapter 7

¹Bafarisayo na bakalaani bavaja Yeruzalemu, ni kukakumbakana kwa Yesu. ²Nikumona bamo mitonge ja Yesu, bakidia, bilakujoesha maboko. ³Bafarisayo na Bayaudi, kwakudia bidiazi, bakitumba minywee, na maulu kukidia bashabo. ⁴Kwaluka kukituka, ndabakidia, tii, ndabee tumbaminywee, bisaba, masaani mabeelungamika na mikuba. ⁵Bafarisayo na Nabakalaini, nikujuuwa wakaji mitonge jobe, kudia bashabo bakidia kusi kutumba minywee? ⁶Yesu ni kubajongolela, mwi bazizakane, Isaye wee jakula kubembela kwinu, mukungubembela ku makanywa minu, na matima kwi biingi. ⁷Mukungujongolela bwa mame mukilanga bandu, sambuu ja bandu. ⁸Mwaa sama sambu dia Kabeja, nakukwata bya bashimu. ⁹Mwa benga kumo, dia Kabeja, na kukwata bya bashinu. ¹⁰Musa wejakula, tumbaa shobe na najobe. Kiita shaje, na najajee, ushema kumudilo. ¹¹Byoo bya mukimona, bii bindu bya shobe, andimuabila mimi kabokosho ka Kabeja. ¹²Kwa bibi, ndua kuta neekomo kwa shobe na najobe. ¹³Mwa koosha makumo ma Kabeja, mwaata mangi minuu. ¹⁴Nikuitana luungi bandu, mumgundeejee, na kungujuka. ¹⁵Kikishwela mufu, ndakidi ndaka ku mundu, kikinyomoka, ni kiindaka kwa mundu. ¹⁶Jiina makushwi makuteeja, wa teejee. ¹⁷Jee, kuwa kujakula na bandu, ni kushwela mu kyende, mitonge jaje ni kumujuuwa kaa kasiba. ¹⁸Na banywe, nda mwina lukanyii? Ndamujile tii, aza ja mundu kya kyoso ki aza ja mundu kyashwela munda nda kyakujona mundu. Nakujena kundaka. Ndakikishwela mu Tima, kikishwela mufuu, kyajena kukiloo? Kiki toshaa bidiazi. ²⁰Kiki nyomoka kwa mundu ni kikivisha ndaka kwa mundu. ²¹Mu matima ma bandu, ni mukinyomoka ki bikibi, masenga, kujiba na kuijaa bandu. ²²Kujiba, ilaa, bwazi, kubembela, kamanyino, kuikajijena masenga, munyeko na butuka. ²³Kya kyoso, kibikibi, kikinyomoka ni kikivisha ndaka ku mundu. ²⁴Yesu, nikujena ku musenge wa Tira, na Sidona, ni kushwela mukyende kya bandu kufiama, ndava fiama. ²⁵Ni kuvaja, jumo mukazi na mwana waje wa mwamukazi waa tima dibidibi, ni kuteeja bya bakijakula byajee, ni kuikasa kuma ulu majee. ²⁶Jowa, mwamukazi, wenee muyunani kisi kya Shirofoinike kwabo, kwa kubutuka, ni kumujongolela, wajangee tima dibidibi, di na mwana waje wa mwamukazi. ²⁷Yesu ni kumujongolela sama bangu, bana bami ba juule mafu bangu, ndatii kukasia mbwa bidiazi bya bana. ²⁸Nikujakula, bana ba mbwa, bakiuma kusii kwa kilukilo, ba kidia bidiazi, bikionesha bana. ²⁹Nikubajongolela: ku kidia dio kumo, na janga dio tima dibidibi kwa mwana wobe wa mwamukazi. ³⁰Kualuka ku kyende mwamukazi, ni kubanga mwana waje wa musika mutulo, na Tima dibidibi dia kweni. ³¹Yesu ni kujena kutanga dia Tiro, kualuka ku mukola wa Sidona, mwela wa luji lukata lwa Galileya, kujabukia kisi kya Dekapori. ³²Ni kumuvia na kiala, kisiki samuna kujakula, ni kumuaja wa mutendekee maboko. ³³Ni kumu buula kujaa naje kusii bandu, kumuta minywe mu makushwii, ni kunyomosha mataa mu ludimi lwajee. ³⁴Ni kuumbula meso juulu, ni kuumina. ³⁵Ake anga makushwi ni kuumbuka, na ludimi ni kubweteka, na kujakula biluella. ³⁶Yesu ni kumukandila ndajongola kwa mundu. ³⁷Bandu ni kuanduka, na kujakula ukita bindu bya kanguudi, na kujakujaa kiala.

Chapter 8

¹Kwalwa lufuku, kitungu kivene kikata luungi nikukeba bidiazi, Yesu nikwitana mitonge jaje nikubaboja.

²Ngimona lukwa kwa kikitungu kwi kana nami mafuku masatu ndabedia kindu. ³Tii na balaa, bajene ku mukola bilakudia bikushwa baangi munda mwabo beevaja kulakula. ⁴Mitonge ni bya bamujaka tusamunabini kwabila bandu bitumbula kubuwa disiikindu. ⁵Yesu nikujuja mwina bitumbula binga ? Ni bya baboja musaambo, bya bajaka nikula kitungu bahume asii. ⁶Nikubweta bebya bitumbula nsambo ni kuaja na kutembatamba nakuabila mitonge jaje baabanyee, bya baabanya kukitungu. ⁷Bavange na misiya jishoke ji teenene, ni kuaja na kuboja mubaabanyiee. ⁸Abedia na kusaza nikutondola ngumbu jevashaala musambo. ⁹Bavadia bavene elfujina luungii Yesu ni kubalaa mumutubwi aamo namitonge jaje ni kuvaaja nganda ya Dalmanita. ¹⁰Wafarisayo ni kumujanga ni kusomba kujwijena juu naje ni kukeba kwaje lubangwa kujomoka ulu. ¹¹Nikubela tima diaje ni kujakula, kwakajii uumulongoo ukikeba lubangwa kwamii ? ¹²Dia kwekwenee ngimujongolelaa banywe kilongo kiki, ndakya kumona lubangwa. ¹³Ni kubasia, ni kushweela luungi mumutumbwi ni kujabukaa jea nganga. ¹⁴Mitonge jeluba kubweta bitumbula, nda bavene na bitumbula aamo, mwa mundu mwamutumbwi bari na kitumbula kikimo. ¹⁵Yesu ni kubalaa, nakujakula mulolaange tima dibiye bya Bafarisayo na tima dia Herodi. ¹⁶Mitonge ni kweeja mukiri kyaboo, ni kujakula : Anga ndatwiina bitumbula. ¹⁷Yesu, nikuijuka na kubaboja : Kwakajii mukieja, tii ndamuina bitumbula. Ndamwiina lukanyi, ndamukiteja ? Mwina tima dijumine ? ¹⁸Mwina meso, ndamukimona ? Mwina makushwii ala nda mukiteja. ¹⁹Ambeetamba bebya bitumbula bitaano ni kwaabila baba elfu jitano, muvatondola ngumbu jinga ? Jiva jula biindi ? Bya baboja kumi na jibidi. ²⁰Naabebya musumbo baabila baba elfu jina vatondola ngumbu jinga, jivajula bebya bindi ? bya baboja musambo. ²¹Nda mweteeja luungi ? ²²Byabeekaja Bethesaida, byaba muvishia mbufu, ni kumuaja wamulengele. ²³Ni kukwata kuboko kwa joa mbufu, ni kumushwaala aza yamukola, ni kumutamataa ku meso, nikubika maboko ku mesoo, ni kumujuja wamona kindu ? ²⁴Ni kulola uulu ni kujakula, namona bandu, bimitii bakisumuka. ²⁵Yesu ni kumutaluungi maboko kumeso, mbufu ni kulola luungi ni kumona wafuuka, ni kumona bindu byooso ululu. ²⁶Yesu ni kumulaa wajene kukyende kya jee, ni kujakula : Ndashwela mumukola. ²⁷Yesu wejena na mitonge jajee ni kujaa kumukola wa Kaizaria Philipo. Muzila ni kujuja ni kujakula : ²⁸Bandu beengwitana bini ? ni kujakula : Yoane kijoeshu bandu, baangi Elia, baangi jumu mwa mijongoji. ²⁹Yesu ni kubajongolea, banywe mwaboja mba nanii ? Petro ni bya jakaje, bebeni Christo. ³⁰Yesu ni kubalaa, ndamujongola maa makumo kwa mundu. ³¹Ni kusomba ku bamonesha tii mbilwela mwana wa mundu umona manene ma bule nakubengebwa na bakulu batutualukombo na baba bakisilasila, na kumota kumongo kwa mafuku masatu ni kualuka mwejo. ³²Nikujakula kumo ululu. Petro ni kumubuula, ni kusomba kumukandu kia. ³³Yesu ni kufuuluka ni kulola mitonge jajee, ni kumukandukia Petro, ni kujakula, kila kumongo kwami, tima dibie ndakitabuka makumo ma Kabeja, ila ma bandu. ³⁴ni kwitana kitungu, abamona mitonge jajee ni kubaboja : Munduu uvulanga kungujanga wa kwiibenge je mwene kindu, wabwetee mizio jaje wangu jange. ³⁵Joa uvula mwejoajee uuzi zimishanga joa uvula mwejoaje najo uubenga kuzina diami ukaubanga. ³⁶Mundu umona kajii tii wa kuza musenge wooso naku zizimisha tima diajee ? ³⁷Ngikajii kijomosha mundu na kusambulula tima diajee ? Kwa bibi kila mundu ku kiteeja buvu kwami, nakwa kumo diami munda mwaki kilongo kiamasenga na tima dibie mwana wa mundu uteeja buvu wajee. ³⁸Mushaa uvajee wa kunema kwa Kabeja aamo na tima dijadija.

Chapter 9

¹Uvajakula lungi: Namujongolela bya bundu mukiki mwi anga ano ndwa mwamata lungi, mpaka mumone fumu dia Kabeja jaava kubukete. ²Mafuku mutuba kumbala kwa Yesu ni kubula Yakobo na Yoane ni kubanda ngulu. ³Bakiaja, ni kufululuka kitooka na mateke matooka. ⁴Elia na Musa ni kunyomoka na kudiakula na Yesu. ⁵Petro, ni kuboja ti amukulu ngivula tute bivukutula bisatu kimo kya Musa, kingi kya Elia na kyobe. ⁶Ndabee juka kujakula kwa maana benange na moja. ⁷Awa vawaje kuboja kivukutula ni kujakula juni mwana wami muteejaba. ⁸Lungi diingi mitonge ni kulola kumo na kumo ni kumona Yesu bunga. ⁹Kuwa kuwaja ni kusomba kusala ngulu nikujakula biibi ti, tii kujakula kumukola mpaka nafe. ¹⁰Avaalusha makumo ni kubajuja boobene tii mundu wafaa uikananga lungii mwejo ? ¹¹Mitonge ni kumujuuja Yesu kuku mindelendombe jiki vula kwikana jabusuu ? ¹²Naje byabojaje ti bavula kusomba ku mbala. ¹³Anga na mujongolela Elia wevaja beta bya bevula sawa na bye silasilaje. ¹⁴Naa boja ti tiwavu kuvula bebya bakivula beboja. ¹⁵Musha, wejenaje kumi mitonge jaje, weemona kitungu na mitonge jaje nikujakula yoobunga. ¹⁶Kwaba juuja muvajakula kaji mubungaa ? ¹⁷Jumo mwamulume mukitungu ni kuboja : Mujakuzi, vakushwadia mwanawami kumbala kwobe wi na tima dibiee ya kyala. ¹⁸Uva imana dimobuwa mumateke mwana ni kusomba kusakuna meno. Mitonge jaje bajange lufu. ¹⁹Bandu basikijuka Kabeja nukumujuuja Yesu ukeemusha watwikana nobee amo ? Ukeemusha utukwatisha bebee. ²⁰Mwanani ni kumona Yesu ni byafukaje binumine bya onaje kumateke ²¹Yesu ni kumujuuja shaje mwana jikemusha uvava angaa ? Abulenge bwajee. ²²Luungi uvene mukumukaasa munda mwa mudil, na munda mwa mema kwakumu zizimisha. Kyenea kuuma na lukwa juuji tu. ²³Yesu ni kuboja tii bya mukiri bi byumine ti wina Kabeja. ²⁴Aboja shaje na mwana byaina je. ²⁵Yesu nikuvula bebya kitungu kubenga bafee, ni abojaje : Tima disiki jakula na tima disiki teeja usikwaluka luungi. ²⁶Nikukatukaa na kuboja ti kwaluuka luungi mwaana ni kuuma biimumote. ²⁷Yesu ni kumukwaata kukuboko ni kumutalusha mushwee. ²⁸Musha washweela Yesu mukyende bya bajongadela mwina tima di baaja mitonge jaje nikumu juuja makumo kwakaaji kubajanga bafu. ²⁹uvajongolela : Bya bidimu ndabya kunyomoka bila Kabeja. ³⁰Kuundukaa nga nikujena Galilaya. Yesu ndavavula kumwijuka. ³¹Aveneeje mukulanga mitonge jaje, ni kubabojaja : Mwana wa mundu unyomoshwa mumaboko ma bandu; bimwijanga, mafuku masatu unyomokanga. ³²Mitonge ni kavateeja makumo ni kumujuuja. ³³Abavakaja Kaperanauma. Musha bavene munda mwakyende, Yesu ni kubajuja : muvajakula kaaji mukiri kya zila ? ³⁴Bakwilole jena na kuumanya, bavane mukudijuja muzila, umukiri uuma mukulu ni nani. ³⁵Yesu kumaasi, ni kubakumba kanisha, na kubatejesha : kivula kuma mukulu, naaje uuma muteenene ku booso uuma mwika wa booso. ³⁶Ni kubweta mwana, ni kumubika amukiri, nikukwata maboko mabo ni kujakula : ³⁷Ukwata banaa kwazina diami wi namiamo; ndamii bunga na shwami waa ulu. ³⁸Yoane wabajongolela mujakuzi wemo mundu ukijanga bafee muzina diobe. ³⁹Yesu nikujakula, ndamu muzikilanga, ndakui mundu uta byumine muzina diamii. ⁴⁰Kitubenga bashwe ndeamo na bashwe. ⁴¹Kikwaabila bya kwekwenee kizika kii muzina diami joa mundu wa Yesu. ⁴²Tijumo beya mushua wabana bakivula Kabeja bevula bilwela baba bike musingo diabukata wabifuzi na kubakasa nunda nwa luji ⁴³Ti kuboko kwobe kwa monenwa kwa tembebe. ⁴⁴Kusikuma na maboko mabidi, kusii kushwee kumudilo washa kusimika neelumu. ⁴⁵Ti kyaii kya ukushisha temba, shwela na kilema kya Kabeja. ⁴⁶Kusii kuma na byaii bibidi na baukase kumudilo usikizima ⁴⁷Tii wina iso dikshoja ku bubi mbilwela udisheeja, kuswela mukwende kya Kabeja naa iso didima kuliko kushwela na mabidi naukashwele ku mudilo. ⁴⁸Miso ndajakufa na mudilo ndawa kuzimika. ⁴⁹Juu mundu ushwela kumu dilo. ⁵⁰Mungwa ngirimo kijakija; ti mungwa ndawina saa, na ti mungwa ndauja nda mwakuta mubiriazii. Na muume na mungwa munda mwinu, na muumenya et na mwivulene.

Chapter 10

¹Yesu wajena lungi ku mukola wa ba Yuda mwela wa luyi Yordani. Kitungu kya bandu ni auma ye lungi na kubamonesha makumo mabo. ²Bafarisayo abavaaya mukumuyuja, ikipashwa mundu wajange mukazi waye. ³Ayakula ye t : musa we muboya bini ? ⁴Mussa, bya baboya, wetwabia ruhusu kuandika barua dia kusama mukazi na kumujanga. ⁵Yesu ni kuyqkula ti : sababu ya matima minu manyumine ni Mussa uvaitabuka mute bebya. ⁶Ku mbala, Kabeja weumba mwmulume na mwamukazi; ⁷Ni maana, mwmulume usama shaye na naje, iye na mukaziye biuma kindu kikimo, ⁸na booso babidi biuma mundu yumo. Ndabadi lungi bandu babidi, lakini ndabadi mundu yumo. ⁹Mwamulume ndasama mukaziye kie unganisha Kabeja mundu ne yumo ndakipashwa kukitenganisha. ¹⁰Wakati wabafika ku kyende, mitonge yaye ni kusomba kumuyuja, ¹¹Ababoya ye ti : yowa kijanga mukazi waye na kubuula yungi, wata masenga, ¹²na mwamukazi kisama mulume waye na kubuudibwa na yungi mulume, wata masenga. ¹³Abamuvishia bana bateenene kwa kubabikia minywe ku mishwe. Mitonge yaye abauzikia ba beva na bana. ¹⁴Yesu, kumona bebya, weuzika na kubaboya ti : musame bana bateenene bavaye kwami, ndamubazikila zila. Fumu dia Kabeja bwi bwa baba bakifanana na bana. ¹⁵Ngimujongolela ti : yowa wooso shakuuma sawa na bana bateenene, ndakumona fumu dia Kabeja. ¹⁶Na mwisho wakwate lungi ba bana, kubabika mu minywe yaye, kubanemesha, na kubabikia minywe ku mushwe. ¹⁷Yesu ni kwena kmu zila na yumo mwamulume ni kuvaaya na kufukika manywi kumbala kwa Yesu na kuboya : Muyakuzi nate bini kwa kuyana mwejo wa lwooso ? ¹⁸Yesu ni kumualushia ti : Ju ya kayi ukingwiitana tii muyakuzi mulwela ? Kabeja iye mwinikindu ni mulwela. ¹⁹Ukiiyuka sambu, nduta masenga, nduyibanga, nduiya mundu, nduyibanga, nduyakula manu, heshimia shobe na najobe. ²⁰Abamuyaka tii : Muyakuzi, bye byooso ngibifata tangu mbiki mulenge. ²¹Yesu ni kumulola, wamuvula na kumujongolela tii : kwi kukosa kumo didimo: yenanga ukaudishe bindu byobe byooso uabile basuvi na uvaaye kwami. ²²yo mundu ni kubwebweseka na die kumo na mwisho wekwena kwa sababu wene na bindu bwa bule. Yesu ni kulola ku ngondo yaye na kujongolela mitonge yaye : Yi kiuma matata sana kwa ba be na bindu bashwele ku bukete bwa Kabeja ! ²⁴Mitonge yaye ni kushangaa na makumo makiyakula Yesu. Eyakula ye lungi weboya : Banabami, iuma nguvu sana ku baa bakita akidi diabo dioso ku bindu, ndabakushwela ku bukete bwa Kabeja ! ²⁵Ikiwezekana kwa ngamia kushwela ku muyumba wa shindano lakini iuma nguvu kwa yo yi na bindu kushwela ku bukete bwa Kabeja. ²⁶Mitonge yaye abauma lungi na mshangao ni kusomba kuiboyejena, ni nani yowa ushwelanga ku bukete bya Kabeja ? ²⁷Yesu ni kubalola et na kuyakula : ku bandu ndaikiwezekana lakini kwa Kabeja bioso bikisamunika. ²⁸Petro ni kumuboya : mona, twasama bioso na kukujanga. ²⁹Yesu ni kuyakula : namijongolela : kwa kweli, ne mundu yumo wasama byaye byoso kwa kuvaya kwami kawa sababu dia ma makumo ma Kabeja, kyende kyaye, ao bakwaye, ao batamaba baye, ao najaye, ao shaye , ao bana baye ao makunda maye, ³⁰u pate zaidi ao mara mia kwa une wakati, biende, bakwaye, mitamba yaye, banajaye,, bana baye, makunda maye, mateso na mwisho, mwejo wa lwoso. ³¹Bandu ba kwanza biuma ba mwisho, na ba mwisho biuma ba kwanza. ³²Abeene mu zila kwa kwena Yerusalema, Yesu wene kumbala yabo. Mitonge yaye bene bafazaike sana na ndabekwena na moyo. Na Yesu ni kuubula lungi ba kumi na babidi karibu naye na kusomba kubajongolela mimu fikianga : ³³Mumone, twakwena Yerusalemu, mwana wa mundu uhanibwa ku bakulu ba kyende kya Kabeja na ku basilasila. Bimufunga na kumwiya et nakuabila ba basi amini, ³⁴bi musea, bimufidia mata bimuta fimbo na mwisho ufanga na kiisha mafuku masatu, ualuka lungi ku mwejo. ³⁵Bana ba Zebedeo, Yakobo na Yoane besenena kwa Yesu na kumuboya : Muloshoji, ukivula ututele bikivula bashwe , ³⁶Yesu ni kuboya : mukiaja bikayi nate ? ³⁷Uitabuke, ababoya, tuume asi yumo mwajo mulume na yungi mwajo mukazi wakati uuma bebe ku bukete bwa Kabeja. ³⁸Yesu ni kubajibu : ndamukiiyuka bie biamukiaja. Mukienea kunywa kabaya kanginywanga ao mutebwa mu mema byambitebwa mimi ? ³⁹Tusamuna abayakula. Na Yesu ni kubayake : nikweli ti munywanga kabaya kakipashwa mimi kunywa na mutebwa munda mwa mema mangipasha mimi kushwela, ⁴⁰Lakini kwa die kumo dia kuuma yumo mwajo mulume na yungi mwajo mukazi, ndaajami kienea kumuboya lakini kuuma bieba kwi ku bandu baabikibwa. ⁴¹Baba kumi, kiisha kuteeja ma makumo, abasomba kumona bubi kwa Yakobo na Yoane ⁴²Yesu ni kubaitana na kubaboya : mukiiyuka ba babakibalola ti ni bakulu ba kisi bakibanyeka na bakulu be na bukete ju yabo. ⁴³Ndabidi biakebieba kwinu, lakini yowa wooso kivula kuuma mukulu ikipashwa kuuma wa kumivubia. ⁴⁴Na yowa wooso kivula kuuma busu bwinu, ukipashwa kuuma muika winu. ⁴⁵Mwana wa mundu weeva ndati bamuvubie, lakini iye ni kipashwa kuvuba na ku aana buzima byaye ku bandu booso. ⁴⁶Abeefika Yeriko. na wakati Yesu wenyomoka na mitonge yaye na bandu babule bana ba Time, Baritimayo, kalombalomba, mbufu bene bakiikaana a ngondo ya zila. ⁴⁷Abateja ti ni Yesu wa Nazareti ni abasomba kuyaba : mwana wa Daudi, Yesu, utumonee lukwa. ⁴⁸Bandu baangi bakimujongolela waume nya lakini iye ni kuyaba lungi bikata na kuboya : mwama wa Daudi, ungumonee lusa ! ⁴⁹Yesu ni kuyimana na kuboya : uma na bukete na taluka. ⁵⁰Yowa mbufu ni kukasa koti diaye na kotaluka kwa

kabilo, wavaaya kwa Yesu.⁵¹ Yesu ni kuboya lungi ti : ukivula nakutee kayi : yo mbofu ni kumuyaka : ngivula namone. ⁵²Ndenyena dingi bua, amona ye na kusomba kumujanga Yesu ku zila.

Chapter 11

¹Abeefika ku ngondo ya Yerusalemu, na abefifika tonono ya Betfaje ku Betania, ku kituulu kia oliviya, Yesu ni kutuma mitonge yaye yibidi, ²na kubaboya : mwene ku mukola wi kumbala kwitu na amufikanga, mumona pundaa wi mu mukulu na mundu ne yumo ndebanda yuulu yaye punda, mumwangule na muve nayo. ³Ese ti mundu wamuyuja sababu ya kayi muangula ye punda ? muyakule ti : Mukulu bandu wi nayo shida na umusama muve nayo ⁴Mitonge ya Yesu ni kwena, ababanga punda yi buzitikibwe tonono na kibelo ni abemwangula. ⁵Bandu bene akale ni kuyuuja: ju ya kayi mwangula ye punda ? ⁶Ababajibu biakebiebia bie boya Yesu na ababasama have nayo. ⁷Bevishia Yesu ye punda na abaata bilamba yuulu yaye punda na Yesu ni kuuma a yulu. ⁸Bandu babule ababika bilamba ku zila na baangi abatempa miti mu makunda. ⁹Be betangudia na ba bangi bene mukumufata bene mukuyimba : Hosana Wa tima too ni yowa kivaa ku zina dia Kabeja. ¹⁰Waa tima too uvanga na kulumba kwaye, na kulumba kwa Daudi, shitu. Hosana ku ulu. ¹¹Yesu ni kushwela mu Yerusama, mu kiende kya Kabeja, wemona tii ndayite nyuma sana, wekwena ku Betania na mitonge yaye kumi na babidi. ¹²Mwesa waye abanyomoka Betania, Yesu ni kumona zala. ¹³Amona ye ko kumbala muti wa bimuka bia kudia wene na mabizi na wekwena kulola ti wi na bimuka wadie. Efika ye tonono nao muti, wemona bishoshwa bunga, ndakuvane musha wa bidiazi. Yesu ni kuboya: mundu wooso ndadia lungi bimuka bia une muti, Na mitonge yaye bene mukuteja. ¹⁵Abefika Yerusalemu, Yesu weshwela mu kiende kia Kabeja. Asomba ye kujanga bene mu kuudisha na kuula munda mwa kyende kia Kabeja na kukasa asi bilongelo bia kusesakana mona mu bua diobe na bee bene mu kubadirisha bininga. ¹⁶Na ndavasia ne yumo kubweta bidimo byabo munda mwa kiende kia Kabeja. ¹⁷We looja bandu na kuyakula ; ati bavaandika tii: kyende kyami bikiitana tii kyende kia kuajia Kabeja ku mikola yooso ? banywe mwakita ndakite kyende kya bakuyiba. ¹⁸Bakulu ba kyende kya Kabeja et bisilasila abeeteja, abakeba zila yooso bamuiye, kwa biibi, bene mukutina bandu babule bene mu kuteja makumo ma Yesu. ¹⁹A kiolwa Yesu ni kunyomoka mu mukola. ²⁰Mikielo, abekila, mitonge ya Yesu abamona oo muti waanyuma mpaka ku mizii. ²¹Petro weeja ma mekila lo lufuku ni kuboya Yesu : Rabbi, mona uu muti wetabaa bebe wanyuma. ²²Yesu ni kuboya na kubajongolela: muume na tima too kwa Kabeja. ²³Ngimujongelela, mundu ese ukiyakula bwa kokwene, uboya kituulu wanyomoke ku bua diaye na kuikasa ku mema ese ti wi na kakonyo munda mwa tima diaye na kuitabuka bye byayakula ye byamoneke, umona byooso byamoka. ²⁴Ni maana ngimijongelela: byooso bya muaja na mukijongolela Kabeja, muitabuke ti mwaapata na mumona byooso. ²⁵Ese ti mushwe na kuaja Kabeja, na ese wi na makumo na mukwobe, mulekele na shitu wi yuulu ukueyeyanga. ²⁶Ese ti ndukilekela mukwobe, na shitu yi aulu nda kukueyeya. ²⁷Abakwena lungi Yerusalema na Yesu wene mukusumuka mu kyende kya Kabeja, bakulu ba kye kyende, basilasila na banunu abaava kwi ye, ²⁸Abamujongolela: na buke bukete ukita ma makumo mooso na ninani we kwaabila bu bukete na kuta bikita bebe ? ²⁹Yesu ni kubajongolela : na mimi ni miyuuja kumo didimo muyake na mimi nimujongelela na buke bukete ngita ma makumo. ³⁰Kujabibikibwa mu mema kwa Yoane kweeva ku yuulu ao kwa bandu ? Muyake. ³¹Abaeja : ese ti twayaka : ku yuulu : naiye utuboya ti sababu dia kayi ndamweitabuka ? ³²Ese ti twayaka : ngwa bandu, bitina bandu kwa biibi bene mukutwa Yoane mujakuzi. ³³Na ababoya Yesu : ndatukiiyuka. Na Yesu ni kubaboya : na mimi sijile, shakumijongolela kwa buke bukete ngita ma makumo.

Chapter 12

¹Yesu ni kusomba kubajongelela mu tusiba. Mundu yumo we kuna kunda dyaye na weta lupango na wefula kineene kya kunyomoshela maani na kuabila bandu ba kuvuba na iye ni kwena ku kiingi kisi. ²Saa ya kunyomoshela maani, uvatuma mundu ku ba bandu bakivuba ku kunda bamwabile maani. ³Abakwata yo mundu, kumututa sana na kumujanga bila kipata maani. ⁴Byatuma lungi yungi mundu, abamuta ku mushwe na kumukaya. ⁵Byatuma lungi mundu wa kasatu, abamuiya na wetuma bandu babule, baangi bebatuta na baangi kubaia. ⁶Wene na mwana waye wene ye mu kuvula sana, byamutuma ye na kuyakula : ese tii bamumona, biiyika tii mwana wami. ⁷lakini ba bandu kiisha kumona yo mwana uvanga ni kuboya tii : muvaaye booso tumuiye, na bi bidimo byooso biuma bitu. ⁸Na abamukwate na kumuiya na kumukasa mu kunda. ⁹sasa, mukulu kunda uta sasa bini ? uvaayanga na kuiya ba bandu na kuabila die kunda ku bangi bandu. ¹⁰Ndamwe soma di kumo dia Kabeja : ibwe diabekasa ba bakiluka kyende lelo dino ndadite ibwe dia maana; ¹¹Ngutaka kwa Kabeja die ibwe kuuma dia maana na ku meso mitu bingulungulu ? ¹²Beekeba kumukwata lakini bene mukutina bandu. Nabeteeja tii ivane kwabo kwene mukuyakula Yesu ka kasiba. Na abakwena booso kiisha kumusama. ¹³Abatuma bamo bafarisayo na ba herodia kwa Yesu bushwa muteo ku tusiba twaye. ¹⁴Na abavaaya na kuyakula tii : a mujongoji, tukiiyuka ti ukiyakula bya kwedi na ndwina kakonyo na mundu na ndukilola mundu bidiye, ukilooja bandu zila dia Kabeja. Ikiwezakana ao hapana kuabila Kaisari franka yaye ? ¹⁵Tukipashwa kumuabila ao apana ? Yesu wene mukwiyuka ti bandu ba matima mabimabi ni kuyakula ti : muingukeja. Munguvishile franka namone. ¹⁶Aabavisha franka; na Yesu ni kubayuuja : Lulungi ndwa nani na ma maandiko ? Abayakula ti ndw Sesar. ¹⁷Na iye ni kubaboya ti : muabile Sesar byaye na Kabeja mumwabile byaye. Booso abauma na kukaanya. ¹⁸Bandu basikiamini ti bandu bialukanga ku mwejo abavaaya kwa Yesu na kusomba kumuyuja. ¹⁹A mujongozi, Musa wetuboya ti ese mundu waafa na kusia mukazi bila kusia mwana, mukwaye ukipashwa kumubuula na wapate mwana ku zina dia yowa weefa. ²⁰Na kwene na bandu musambo, wa kwanza we bula mwamukazi byafaa ye bila kusia mwana. ²¹Wakabidi byabula ye yo mwamukazi na weefa bila kusia mwana. Na wakasatu byakebebya, ²²neyumo nde butula nayo mwamukazi, naiye byafaa ye. ²³Ialuka bandu ku mwejo, yo mwamukazi uuma wa nani ? ba booso balume musambo bene balume baye. ²⁴Yesu ni kuyaka ti : ati mwi munda mwa makosa, ndamukitenena makumo ma Kabeja na bukete bwaye ? ²⁵Ialuka bandu ku mwejo, baabalume ndabakubula baabakazi wala baakazi ndabakubuidibwa, booso biuma bushwa mishiila ya Kabeja ku yuulu. ²⁶Ku ba bandu bialukanga ku mwejo, ndamwe soma munda mwa kitabu kya Musa ti Kabeja weboya ju ya wo muti wene mu kushema bila kuziila : mimi mbi Kabeja wa Abrahamu, Kabeja wa Isaka, na kabeja wa Yakobo ? ²⁷Kabeja ndadi Kabeja wa bandu bafee, mbi Kabeja wa bandu bamwejo. Banywe booso mwi mu bubii. ²⁸Yumo kisilasila, webateja bakiyakula, na kuiyuka ti Yesu weitabuka ju ya ba bandu basikiamini ti bandu bi aluka ku mwejo, byavaa ye kwa Yesu na kumuyuja : kumakumo kumi ma Kabeja, ndike kumo di dia kumbala ku makumo mooso ? ²⁹Yesu ni kujibu : mona kumo dia kwana : teenena Israeli, Kabeja witu njuumo ³⁰uvula Kabeja witu kwa tima diobe dioso, na lukanyi lwobw lwooso, na bukete bwobe bwooso. ³¹na teeja kumo dia pidi : uvuula mwizinobe swa bebe mwinikindu. Ndakudi mangi makumo makata sawa na mama. ³²Yowa musilasila ni kuboya ti : uvayakula bya kwedi ti Kabeja njuumo na ndakudi yungi, ³³na ikipashwa kumuvula kwa tima diobe dioso, na lukanyi lwobe lwoso, na bukete bwobe bwooso na ukipashwa kuvula mwizinobe bushwa be mwinikindu na ma makumo makikila masadaka mooso. ³⁴Yesu ni kumona ti wajibu na aakili ni ku mujibi : ndudi alala na bukulu bya Kabeja na mudu ne yumo ndee muyuuja lungi. ³⁵Yesu ni kuendelea na kuloja bandu munda mwa kyende kya Kabeja ti : ju ya kayi basilasila bakiboya Kristu wi mwana wa Daudi ? ³⁶Daudi iye bunga, kwa tima ditoka weyakula : Kabeja we boya kwa Mukulwami : ikana mwajo mulume mwami babike baasikuvula booso kusii kwa mauu mobe. ³⁷Daudi mwinikindu wene mu kumuitana Mukulu, ju ya kayi we mwanaaye ? Na bandu babule be muteeja kwa lukanyi. ³⁸mukuyakula kwa kulooja : mwichunge na ba basilasila bakivula kusumuka na makanju malamala, bakivula bandu babalamukie ku mabua makata; ³⁹beekeba bitii bya kumbala munda mwa kyende kya Kabeja na mabua ma kwanza ku mafuku ma kuseelela; ⁴⁰bakidya byende bya ba balume babo beefa na kukumonesha na maombi malamala. Bipata ukumu dikata. ⁴¹Yesu wene mukuuma yuulu kiti mukulola bya bakita franka munda mwa lukumbu. Ba bene na franka ya bule, bene mukuta franka ya bule. ⁴²Avaaya yo mwamukazi mufile mulume, ataa yee franka yibidi nani franka yaye yooso. ⁴³Na Yesu ni kuitana mitonge yaye na kubajongolela ti : ngiboya nayi ti, yu mwamukazi uva nyomoshela franka zaidi ya ba bandu booso, ⁴⁴ba bangi, benyomoshela franka yabo ya zaidi, lakini yu mwamukazi weta franka yaye yooso yene naye kwa kuishi.

Chapter 13

¹wakati Yesu wenyomoka mu kyende kya Kabeja, yumo ku mitonge yaye ni kumuboya : Mujongoji, mona mabwe, beluka bilwela ! ²Yesu ni kuyake : ukimona bya luka ? ndakwakushaala neni ibwe didimo bila mooso kusala asi. ³Aikana ye ku kitulu kya Olivie mukukwilojena na kyende kya Kabeja. Petro, Yakobo , Yoane na Andrea abamuyuuja ibo benekindu : ⁴Utujongolele ngike saa ifika ma makumo na ngike alama yatuiyukilanga ti ndamafikanga ? ⁵Yesu ni kubayaka ti : muume mukulola sana na lukanyi, mundu ne yumo ndamumyomoshia mu dila zila. ⁶Bandu ba bule bivaayanga mu zina diami na biyakulanga ti mimi ni Yesu na bisheja bandu babule mu yii zila. ⁷Amusombaa kuteeja makumo ma kyaaya, ndamufazaika, ikifaa ma makumo mafike lakini ndati mwisho. ⁸Kisi kimo kita vita na kiingi kisi, na fumu dimo dita vita na dingi fumu, na kuuma na kindende kikata ku mafasi mabule, na zala nayo yivaaya. Mumone ti ni musombo wa makumo. ⁹Muume bulole sana. Bimukakatanga ku banda dia makumo na kumuta fimbo munda mwa kyende kya Kabeja na musambaa kumbala kwa bakulu ba mikola et kumbala kwa bakulu ba kisi sababu dia zina diami kwa kutabuka kuenee kwoso. ¹⁰Ikifaa ma makumo ma Kabeja maiyukubwe kwooso na bisi byoso. ¹¹Ese ti bakwena ninu ku bakulu ba mukola ao ba kisi, ndamuzunika ti muyakula bikayi, lakini muyakula bebya tima too umujongolela, muiyuke ti, ndabanywe biyakulanga, lakini ni Timaa Too diami. ¹²Mundu uiyaa mukwaye na tata uiyanga mwana waye na bana ndaba kuitabuka lungi bashabo na banajabo na bibaiyaa. ¹³Ndabakumuvula sababu dia zina diami lakini yowa uuma na lukanyi, uuma na mwejo. ¹⁴Wakati amumona bindu bibie ndabisite ku fasi disii diabo, yowa ki soma waume na lukanyi, ni hana be bakiuma Yudea bajuke ku bituulu; ¹⁵na yowa yi ku yuulu kya kyende, ndasalaa kwa kubuula bidimo byaye mu kyende; ¹⁶na yowa wi ku makunda, ndaaluka ku mukola kwa kubula bilamba byaye. ¹⁷Ole ku baabakazi be na yimi na baba bakinyamwisha; ¹⁸Muaje sana ma makumo ndamafikanga mu wakati wa vula. ¹⁹Kufa kwa bandu kuuma kukata sana, tangu Kabeja wate lunia, kufa kwa bebya ndakwemoneka na ndakwa kuuma kufa kwa bebya lungi. ²⁰Ese ti Kabeja ndafata o muda muyiike sana, munda ne yumo ndandifuka; kwa sababu Kabeja wi na bandu baye be chagua ye. ²¹Na mundu ese ti wakujongolela ti Kristu wi anha, ndati kuitabuka. ²²Bivaaya bandu ba manu sana ndati Kristu, na ba jongozi ba manu; bita bingulungulu bya bule kwa kukatusha bandu mu zila ya Kabeja, yi wezekana. ²³Muume na lukanyi, naamujongolela kumbala kwa wakati. ²⁴Ku wowa musha, kiisha ma makumo mooso, juba ndadiakumoneka, wala mwango ndawa kuangaza lungi, ²⁵Tukunikuni tushala asi na bukete bwa yuulu butula asi. ²⁶Na mumona mwana wa mundu ukivaa mukyala na bukete bwa bule na kunema kwa Kabeja. ²⁷Na utuma mishile ya Kabeja bakumbakanye bandu bene mukuteeja makumo maye mu mbanga yooso yiina ya lunia. ²⁸Mukwifundishe kwa kulola muti. ese ti tumiti ndatute tulwela na bishoshwa bya somba kumena, muboya musha wa vula nda ute karibu. ²⁹Na byakebyebya amumona maa makumo maasomba, muiyuke ti mwana wa bandu ndate ku kibelo. ³⁰Ngimijongolela kwa kweli, ki kilongo nda kya ukila ese ti ma makumo ndamefika. ³¹Ulu na matekya mikilanga lakini makumo mami ndamaaaukila ne lumu. ³²Kwa lo lufuku ao yee saa, mundu ne yumo ndakiiyuka, neni mishila ya Kabeja ko ku ulu, neni mwana wa bandu, lakini shami yebunga ni kiiyuka. ³³Muume na lukanyi, na muuaje sana sababu ndamukiiyuka nguke musha mifikanga. ³⁴Iuma bi mundu weyena ku lwendo na kusama kyende kyaye na kukisama mu minywe ya bandu baye ba kazi na kumonesha kila yowa uta dike kazi na yowa kivuba ku kibelo ndalalanga. ³⁵Muume meso, ndamukiiyuka nguke wakati mwini kyende ualukanga, kyoolwa, ao bufuku, ao ao a muko kutakuka, ao mikielo; ³⁶Muume na mo ndamibanga mu tulo, sababu ndafikanga. ³⁷Bi bikiyakula mimi, ngiyakula ku bandu booso : ndamulala.

Chapter 14

¹Kubogaboga kwa Pasaka na bitumbula bisiimaluvu nikupata buwa mafuku mabidi kiisha bakulu bamanu na mindele ndombe jabo, nikukebazila kya kunyomosho na kumuja. ²Beebojaje : Ndamushaa wakubokaboka ngasu kwa uma moja mukidi kya bandu. ³Ene Yesu mu Betania mkyende kya simoni wakivu, mwa mukazi ku shweela, bya babangaje kukidilo. wene nakasaba kamaani mavumba mabei jijumine. ⁴Byaumbuje kaakasaba kamaani byalala bisha je Yesu mamaani mavumba kumushwe. Bamo mukilikyaboo byababoja tii : Mwazizimisha mamaani wakajii. ⁵Mvapashwa kuudisha mulakimya jisatu, kwaana kutushuvi : bandijaana baa bakazi. ⁶Yesu waboja : Mubamonee lukwa. Kibaabila kusuba uvata bilwela. ⁷Mwinatushuvi mukidimwinu, mbilwela kubaabila, ndamweta bebya kila lufuku. ⁸Weta bye vulaje byalala bishajee lukobalwamii, ndalununga vumba. ⁹Ngijongola bya kwekwene, buwa dioso ujongola je kumo dia Kabeja, musenge woso bikuwejanga lukanyi lwajwa mwamukazi byetaje. ¹⁰Yuda Eskariote jumo mubaa kumi na babidi, wejena kubakulu bamusenge bya muana Yesu. ¹¹Amutejaje bya babokaboka, bya bamuabila mona. Yuda wekeba watule bilwela. ¹²Lufuku lwa bitumbula bisii maluvu bya bakiananga ku Pasaka, mitonge ja Yesu bya jaboja : Kuvavulanga tukakubikiye bya Pasaka. ¹³Bya babojaje : Mwene kumukola, mukabanga mundu wina undi diamema, mumujangee. ¹⁴Amo eshwelaje, bya bojaje kwamwene wakyende waboja : Ndikee buwa dia bidia bidiazi bya Pasaka na mitonge jamii. ¹⁵Umonesha kyumbakikata kya ulu mwibiti na byoso ni anga atudia Pasaka. ¹⁶Mitonge beejena beefika kumukola beebanga bindu bya beboja ; bilungakanya Pasaka. ¹⁷Kyoolwa bemoni, wakaja nakumi na babidi. ¹⁸Abeebanga kumadilo bakidia Yesu nikujakula kweekwene ngimujongolela joa wangidia naje aamo ungu nyomoshanga. ¹⁹Abakwi jwijena mukidi mwabo, jumo na juungi : Jaami ? ²⁰Byabajakaje : Jumo mu bakumi na babidi kidia aamonami, mwana wamundu byajenaje kumona byabesilasila waje. ²¹Lukwakwa kwa joa mundu wee ana Yesu mbilwela joa mundu ndandi butuka. ²²Abedia, Yesu byabulaje kitumbula, nikuaja niku tembatemba nakubaabila bya bojaje, mubuule luundukoba lwami. ²³Bya bulaje kabaja, ni kuaja nakubaabila munywe booso uumulowami. ²⁴Bya bojaje uumulowa wami ukukanga ku bandu booso. ²⁵Ngijakula kwakweekwene shakunywa luungi, maluvu mabimuka, avaalufuku lwambinywa kubutumbwi bwa Kabeja. ²⁶Abewaa kujimba luu lusimo, weja kungulu kulungu. ²⁷Yesu bya baboja je : byuma ninu mushuu, bya besilasila: bituta booso bakulu bandu na mikoko jooso ji mwangalanga. ²⁸Ialuka Mimi kwa Kabeja, nimutangudia Galilaya ²⁹Petro ni Kuboya tititi, itula Bebe bushwelelebe, nitula nobe, shakuuma na kakonyo nitula akale. ³⁰Yesu nikumuboya ngikuboya bidiko: Bebe bufuku bwa lelo kumbala kwa muko kutatuka Mara kabidi ungundunanga Mara kasatu. ³¹Petro ni kukanduka kwa bukete : ti ngumota, nimota nobe aamo, na good beyakula byakebiebia. ³²Abayena dimo buwa dia bakiitana Getesemane na Yesu ni kubaboya muume hana na Mimi najabuka ngulu kwa kwa kumuaja Kabeja. ³³Wabula mitonge. hi kubweta Petro, Yakobo na Yoane hi kuhanuka na kuzeza na kukaanya. ³⁴Wababoya tii, tima diami do buuzunike Sana karibu kufa, muume hana na ndamulalanga. ³⁵Kiisha kwena ku mbala, Yesu ni kuikasa my matekya ni kusomba Kuaja Kabeja na Kuboya ti ese iwezekana, ka Kanata kaungidile. ³⁶Yesu ni Kuboya, Abba, Shami bidimo byooso kwobe bikisamunika, ka kabaya kakile. ndaati kwa utashi wami, lakini wobe. ³⁷Waaluka my mitonge hate na kubabanga baalala ni kujongolela Petro : Simoni, waalala, nduvahuma meso, ³⁸Mukeshe na muaje Kabeja ndamuona mu motel. Tima di kitabuka lakini lukoba lukisusa mema. ³⁹Ni kubanda lungi na Kuaja Kabeja. ⁴⁰Ni kwauluka lungi na kubabanga mu kalo, meso mabo meene maanema na mitonge yaye ndabeyaka. ⁴¹Yesu wakavaaya lungi lwa kasatu Ni kubajongolela mulale. kwa biibi ngimona tii lwaamoneka, mwana wa bandu ndauuma mu minywe ya bandu kwa be na matima mabiye. ⁴²Mutaluke twene, mumone jowa kingunyomosha ndavaanga. ⁴³Ye mukuyakula, akeanha Yuda yumo wa ba Kumi na babidi aamo na bandu babule na basola benee na mbanga na miti betumibwa na bakulu ba kyende Kya Kabeja, na bakisilasila na banunu. ⁴⁴Na yowa vamunyomosha, webaabila lubango tii : yowa wambisabilanga, niye, mumukwate na mwene naye. ⁴⁵Kiisha iye kukaja karibu na Yesu, Ni kumuboya Rabbi na kumusibirika. ⁴⁶Na ba bandu abakwata Yesu na kwena naye. ⁴⁷Yumo mutonge wa Yesu wene akale Ni kukwata lupanga na kuta mutonge wa mukulu wa kyende Kya Kabeja na kumutemba kushwe. ⁴⁸Yesu ni kubaboya, mwava kwami bushwa mimi ngiyiba, mwavaya na mbanga na miti kwa kungwata. ⁴⁹mbene ninu mafuku mooso, kila lufuku mbene mukumulooja mu kyende kya Kabeja mbona na mwengwata. Kwa sasa ikifaa makumo ma Kabeja mamoneke. ⁵⁰Na booso abasia Yesu ye bunga, abajuka ⁵¹Mwamulume yumo wene mukujanga Yesu wene na kilamba Ni abamukwata. ⁵²lakini yoo mwamulume Ni kuusula kilamba kyaye, ajuka ye ngela. ⁵³Abakwena na Yesu kwa mukulu wa kyende Kya Kabeja kwene baangi bakulu na banunu na bisilasila. ⁵⁴Petro ni kukaanya Yesu na kushwe mu Kya lwa kyende Kya mukulu wa kyende Kya Kabeja. Uvaaikana na bangi mitonge ya ba bakulu na kusomba Kuyota mudilo ⁵⁵Ba bakulu ba kyende Kya Kabeja na bangi bene mukukeba ba lukala mianda ju ya Yesu kwa kumuiyaa lakini ndabepata. ⁵⁶Bandu babule bene mukunyomosha mianda ya manu ju ya Yesu lakini mianda yabo yene ya manu. ⁵⁷Bangi Ni Mutaluke na kunyomosha mianda ya manu na kuhanuka;

⁵⁸Tuvamuteeja ukiyakula tii nibundula ki kyende Kya Kabeja kye luka bandu na muda wa mafuku masatu niluka kiingi kisii Kya minywe ya bandu. ⁵⁹Ne kwa kutula ye mianda, yooso yene ya manu. ⁶⁰Na mukulu wa kyende Kya Kabeja Ni kutaluka busu bwa bandu na kumuyuuja Yesu ; Ndukiyakula ne kamo ? Na mbikayi ba bandu booso bakiyakula ju yobe ? ⁶¹Yesu ni kuuma nyaa ndavayakula ne kamo. Mukulu wa kyende Kya Kabeja Ni kumuyuuja lungi na Kuboya tii : Wi Kristu mwana wa Kabeja ? ⁶²Yesu ni kuyaka : Jaami. Mumona mwana wa Kabeja ukitula mwajo mulume wa bukete bwa Kabeja na uvanga na ulu ditoka. ⁶³Na mukulu wa kyende Kya Kabeja Ni kushwana bilamba byaye na Kuboya tii : ndatwina lungi faida ya kukeba bandu ba mianda ? ⁶⁴Mwateeja makufuru na booso Ni Kuboya ti ikifaa wafe. ⁶⁵Na bangi abasomba kumufidia mata, kumuzika lukebo na kumuta ma lukumani na kumuyuuja : yo kikututa ni nani ? ⁶⁶Petro wene munda mwa kingumbila Kya mukulu wa kyende Kya Kabeja, akavaa mutonge wa mwamukazi wa mukulu wa kyende Kya Kabeja, ⁶⁷Kumona bo Petro mu Kuyota mudilo amulola ye na kumujongolela : Na Bebe wene aamo na yo Yesu wa Nazareth. ⁶⁸Atuna ye na Kuboya: sikimwiyuka, na sikiteeja bikiyakula bebe na Petro ni kunyomoka aaza na mukoo ni kutatuka. ⁶⁹Na to mutonge wa mwamukazi wa mukulu wa kyende Kya Kabeja ni kuvaaya lungi na kutaluka na ba bene make : Yuu wene na yo Yesu. Petro nikutuna lungi. ⁷⁰Na ba bangi bene akale abajongolela Petro : bidiko wi mundu wa yowa Yesu kwa Kumona wi mu Galilaya. ⁷¹Petro ni kusomba Kuyoyota na kunywa mumbi na Kuboya : yo mundu wa mukiboya simujile. ⁷²Lwa mara ya kabidi, mukoo ni kutatuka. Petro ni kukumbuka bye yakula Yesu ti : kumbala kwa mukoo kutatuka mara kabidi ungununanga mara masatu. Lukanyi Kiisha kualuka ni kudila Sasha.

Chapter 15

¹Tangia mikielo, bakulu ba kyende kya Kabeja abakumbakanishabo kitungu na banunu, na basilasila na bangi ba mu kyende kya Kabeja. Kuwa kuanga Yesu mikulu, abamushwala busu bwa Pilato. ²Pilato ni kumuyuja : Be wi mukulu wa Kisi wa ba yuda ? Yesu ni kuyaka : be mwinikindu waayakula. ³Bakulu ba kyende kya Kabeja beyakula makumo ma bule mamanu⁴Pilato ni kumuyuja lungi : ndu kuyakula ne kamo ? ndukimona ma mooso ma bakiyakula . ⁵Na Yesu ndeyaka lungi na Pilato weshala mu kukanya. ⁶Ku lufuku lwa kuseelela, bene mu kuzitula mundu yumo wa muyololo yowa usobodibia na bandu. ⁷Kwene ku muyololo mundu yumo wa zina dia Baraba na bangi befungibwa ju ya kuiya bandu. ⁸Bandu ni kubanda na kuaja bye byabakitaanga kila lufuku. ⁹Pilato ni kubayaka : mukivula nasame yu mukulu wa kisi kya bayuda ? ¹⁰Wene muiyuka tii ni juu ya kisoo bakulu ba kyende kya Kabeja bevaa na Yesu. ¹¹Na ibo ni kusomba kuboya bandu ti bajongolele Pilato wasame Baraba. ¹²Pilato ni kuyakula lungi na kubajongolela : mukivula bikayi nate nayo Yesu mukulu wa kisi kya bayuda ? ¹³Abayake lungi : wafe !¹⁴Pilato ni kubaboya : uvata bikayi ? na abayabaa lungi kwa muuya ukata : wafe ! ¹⁵Pilato kwa kuseelelesha bandu, asama ye Baraba na kiisha kuamura Yesu watebwe fimbo, we musama ku minywe ya bandu bamuie¹⁶Basola be kwena na Yesu munda mwa kingumbila, kwa bakisambishila bandu na beitana bandu booso. ¹⁷Bevadisha Yesu bilamba na kumuvadisha ku mushwe tunga dia meba. ¹⁸Abasomba kumusambitila : salamu mukulu wa kisi kya ba yuda !¹⁹Na bene mukumuta ku mushwe nalanga, kumufidia mata, na kuta manywi asi kumbala kwaye. ²⁰Na abewa kumukaya, be muusula kilamba na kumualushia bilamba na kwena naye kwa kumuia. ²¹Aba kwata mukila zila yumo wene mukualuka ku makunda na kumujongelela wabwete musalaba wa Yesu. Zina diaye diene Simoni wa Kirene, shaye na Alexandria na Rufu;²²Na abakwena na Yesu ku bua dia bakiitana Golgota maana diaye mushwe. ²³Aba mwabila wanywe mema ma mirha lakini ndenywa. ²⁴Abamuta ku mu salaba na kuabanya bilamba byaye kila mundu waiyuke ubuula kike kilamba.²⁵Yene saa kitema abemwiya, ²⁶Makumo mabeandika kwa kumonesha kufa kwaye mene : Mukulu wa kisi kya ba Yuda. ²⁷Bemuta ku musalaba na bangi bandu babidi, yumo mwajo mulume na yungi mwajo mukazi. ²⁸Kwa bibi, makumo ma Kabeja me moneka makiyakula ti : bemubika a katikati ka bandu babie.²⁹Bene mukukila mu zila bene mukumukaye bakitenga mishwe yabo na kuboya : He ! bebe kibundula kyende kys Kabeja na kiboya ti ukiluka lungi mu mafuku masatu, ³⁰wifule na usale asi. ³¹Bakulu ba kyende kya Kabeja naabo, na bisilasila bene mukumukaye na kuboya : bebe wene mu kufula bandu, ndwina nguvu ya kukwifula ! ³²Ko Kristu mukulu wa kisi kya ba Yuda wasale aka ku musalaba tumune na twitabuke ! Ba beefa naye haamo bene nabo mukumukaya. ³³A saa ya mido, kwene na kindende kikata mpaka saa kitema. ³⁴Kufika saa kitema, Yesu nikuyaba na muuya ukata : Eloi, Eloi, lama sabachtani ! maana diaye : Kabeja wami, Kabeja wami, ju ya kayi wangusama ? ³⁵Na ba bangi bene akale, abe muteeja, beyakula : mona, ukiitana Eliya³⁶Na yumo wekwena kabilo kukabula kabaya ka mema ma sumu na kumwabila wanywe na bakiyakula : tumone ba ese ti Eliya usalanga. ³⁷Yesu biata muuya ukata na biafa ye. ³⁸Bilamba bya kyende kya Kabeja abiashwanika biindi bibidi tangu kuyuulu mpaka asi. ³⁹Zamu wene tonono na Yesu kiisha kumona ti waafa weboya ti : Kwa kweli, yuu wene mwana wa Kabeja. ⁴⁰Kwene na baabakazi bene mu kulola kwa mbadi. Katikati yabo kwene Maria wa Madalena, Maria naje na Yakobo muteenene na Yose, na Salome, ⁴¹bene mukumujanga na bene mukumubweta kimaisha wakati wabene Galilaya na bangii bandu babule be kwena naye Yerusalema.⁴²Saa ya kiolwa yefika na yene muda wa kuikosakanya busu bwa lufuku lwa kuseelela, ⁴³wefika Yosefu wa Arimatea, mushauri mukata na iye mwinikindu wenw mukudindila kisi kya Kabeja we kwena kwa Pilato na kumuaja lukoba lwa Yesu. ⁴⁴Pilato weshangaa kutejaa ti Yesu waafa ni kuitana zamu na kumuyuja ti mbia kweli Yesu waafa.⁴⁵Kiisha zamu kuitabuka, aabila ye lukoba lwa Yesu kwa Yosefu. ⁴⁶Na iye Yosefu uvane waaula kalamba katoka, ni kushaja Yesu ku musalaba kumuzika na kie kilamba na kumuta mu kaburi. ⁴⁷Maria wa Madelena, na Maria naje na Yose bene mukulola kwabene mukumuta mu kaburi.

Chapter 16

¹Kiisha lufuku lwa things kukila, Maria Madalena, Maria naje na Yakobo, na Salome Beula marashi abayena kwa kumuta Yesu, ²Lufuku lwa Kwanza lwa yinga abakwena ku mufungu, mikyelo pe Kiisha yuba kunyomoka ³Bene ibo benekindu mu kuyakula : ni nani yowa utunyomoshela die ibwe kwa kushwela ku mufungu ? ⁴Kiisha kulola ku yuulu abamona die ibwe dikata dia nyomoka. ⁵Abashwela munda mwa mufungu, abamona mwana wa mwamulume ukiikana mwajo mulume na kanju ditoka abamona moyo. ⁶Yowa mwamulume ni kubaboya: ndamutinanga, mukikeba Yesu wa Nazareth wabeiya, ndadiko, waanyomoka ku Halifax, ndadi lungi June mumone bua ya be mubikila. ⁷Kwa bibi mwene ku mitonge yaye na Petro waakwena Galilaya kokwa ni Kwa mukumbakana naye bebya ni biemujongolela ye ⁸Abanyomoka ku mufungu na kujuka. Moyo webakwata saana na ndabajongolela munda yungi ju ya moyo. ⁹Yesu Kiisha kunyomoka ku bafee mikyelo wa Lufuku lwa yinga, waanyomokea Maria Madalena kwaye kwe djanga ye matima mabiye musambo. ¹⁰Je ni kushwala malongo ku ba benangaa naje bene mu ku dila ¹¹Abeteja ti wi mwedjo na wemumona ndabeitabuka. ¹²Kiisha wekwimonesha lungi na lulungi lungi kwa bandu babidi bene mukusumuka mu zila kwa kwena ku makunda. ¹³Abaaluka kwa kuva kujongolela bangi bandu bene bila kuitabuka ti Yesu waaluka ku bandu basi bafe. ¹⁴Na mwisho Yesu wekwimonesha lungi ku mitonge yaye Kumi na yumo bene mu kudia ni kubakandukia ju ya Kayi ndabena tima too na matima mabo me na Kuma sana ndabevula kuitabuka ti site lungi mwejo, ¹⁵Naiye ni kubajongelela lungi : mwene ku mikola yooso ya lunia, mujongolele bandu booso makumo ma Kabeja, ¹⁷Mumone bingulungulu biuma na ba beitabuka makumo ma Kabeja, kwa zina diaye bijanganga matima mabiye, biyakula kwa ludimi lungi, ¹⁸bikwata nyokaa, neni banywa mema ma busungu, ndabakumota, bibikila bandu ba lufu maboko na bifukanga. ¹⁹Kabeja, kiisha kubajongelela, ni kubanda kuulu kukiikana ye mwajo mulume mwa Kabeja. ²⁰Ni mitonge kwena ku mikola yooso kwa kujongolela bandu makumo ma Kabeja. Iye wene nabo na makomo ma Kabeja na bingulungulu biene mu kusumuka nabo.

Ephesians

Chapter 1

¹Paulo, mutonge wa Yesu Kristu kukidila kuvula kwa Kabeja, kwa batakatifu booso be ku Efeso na bakiamini Yesu Kristu: ²Kunema na amani kwemwaabila Kabeja Shitu na Mukulu bandu Yesu Kristu! ³Wi bubarikiwe Kabeja, Shaye na Mukulu bandu Yesu Kristu, wetubariki ba baraka dia kila namuna dia tima ku aaulu munda mwa Kristu! ⁴Munda mwa kabeja wetusobola busu kwa dunia kuuma, kusudi tuume batakatifu na bandu basi na bubi kumbala kwaye, ⁵we twabila kumbala munda mwa kuvula kwaye kwa kuuma bana baye kukidila Yesu Kristu, kukidila kuvula kwaye, ⁶kwa kuyimba na kunema kwe twaabila ye. ⁷Kwiiye twebata kusamehewa kukidilamulowa, kuwaa bubi bwitu,

⁸Kabeja wetwaabila lukanyi na akidi, ⁹wetuulooja maajabu ma kuvula kwaye, kukidila kuvula kwepanga ye, ¹⁰kwa kuhakikisha wakati aueneanga,, kwa kukumbakanisha bidimo byooso munda mwa Kristu, bidimo bi aaulu na bye bii mu mateke. ¹¹Kwiiye ndatudi barisi, bene tangu kumbala kufatanika na kueja kwaye iye kita kila kidimo bikivula ye, ¹²kusudi tuvube kwa kuyimba na kunema, bashwe be kumbala twetumainia Yesu. ¹³Kwiiye lungi, kiisha kuteja makumo ma kweli, injili dia wokovu, kwiiye mweamini na mwebikwa aamo na Tima too wene batwaidia, ¹⁴yene kwitu bubikibwe kwa urisi witu, kwa kusamehewa bubi ku baba be Kabeja wepata, kukidila kuyimba na kunema. ¹⁵Ni maana mimi naye, kiisha kuteja bakiyakula ju ya imani dinu munda mwa Mukulu bandu Yesu na upendo waye kwa batakatifu booso, ¹⁶sikisama kuhalusha kunema kwinu, kila mara ngimita mu maombi mami, ¹⁷kusudi Kabeja wa Mukulu bandu witu Yesu Kristu, Shaye wa kunema, wamwabile tima dia lukanyi, kwa kumona kumbala, kwa kuiyuka kwaye, ¹⁸na ukimonesha ye ku meso ma matima minu, kusudi mwiiyuke ndike tumaini didi kwa kuitana kwaye, ndjike utajiri na kunema kwa urisi waye ukitubikila ye kwa bashwe batakatifu, ¹⁹na kwitu bashwe bakiiamini bukata bwaye bwa mwisho na bukete, bukimoneka na bukete bwaye. ²⁰Wemonesha munda mwa Kristu, kwa kumualusha lungi ku mwejo, na kumuumisha mwajo mulume ku buwa dia aaulu, ²¹yuulu dia utawalo, na mamulaka, na luuna, na kuvula, na kwa kila zina dia bakipashwa kuitana, ndati ku musha wa lelo, lakini ku misha yi vaanga. ²²Webika byooso aasi ya bidimba byaye, wetwabila mukulu ku kanisa, ²³iye wi lukoba, na kwa bule kwa yowa ki yuja byooso ku booso.

Chapter 2

¹Mwene bafe kukidila bubi bwinu, ²munda mwayo mwene mu kusumuka anha akale, kufatanika na makumo ma lune lunia, kufatanika na mukulu na bukete bwa hewa, na tima dikituma bana ba kuasi. ³Bashwe booso, twene mu hesabu diabo, na twene mu kuishi anha akale kufatanika lukoba lwitu, na kutenda mambo ma lukoba na miejo yitu, na twene kwa kubutuka bana ba hasira, bushwa baba bangi...⁴Lakini Kabeja, wi mutajiri kwa kusamehe, sababu dia bukata bwa upendo waye kwitu, ⁵bashwe bene twaafa kukidila bubi bwitu, wetwalusha ku buzima ka Kristu (kukidila kunema ni kwa twefuka); ⁶wetwalusha lungi ku mwejo aamo, na kutubika aamo ku buwa dia aaulu, munda mwa Yesu Kristu, ⁷kusudi kwa kumonesha ku misha yivaayanga utajiri usi na mwisho kwa kunema na kuvula kwaye kwitu munda mwa Yesu Kristu.⁸Sababu ni kukidila kunema ni kwa twefuka, kukidila imani. Na ndakwevaaya kwitu, sababu ni zawadi dia Kabeja. ⁹Ndati kukidila matendo, kusudi kila mundu wajitape. ¹⁰Sababu twi mudimo waye, tweumbwa na Yesu Kristu kwa kuta matendo malwela, ni Kabeja we tayarisha kumbala, kusudi tute bikivula ye.¹¹Ni maana, bashwe akale twene bapagani mu lukoba, tweitaniwa bandu base tembebwya yando ku ba beitanibwa betembebwya yando na be mulukoba kukidila minywe ya mundu, eja ba ¹²mwene mu wo wakati bila Kristu, ndamwene na haki ya mukola wa Israeli, bahini ku ahadi, na bila tumaini na bila Kabeja mu dunia.¹³Kwa sasa, munda mwa Yesu Kristu, banywe bene kulakula, mweuma tonono kukidila mulowa wa Kristu. ¹⁴Sababu ye ni amani ditu, iye weta ku babidi, yuumo, na wesheja kibambazi kyene mukutubika umbalimbali, ¹⁵buadui, bweshejebwa mu lukoba na sheria ya beandika, kusudi ya kuta mu iye mwinikindu na ba babidi mundu yuumo wa sasa, na kuta amani, ¹⁶na kubaseenesha aamo, yumo na yungi kuuma lukoba lulumo, na Kabeja kukidila musalaba, na kuharibu buadui. ¹⁷wevaaya kupasha amani ku bashwe bene kulakula, na amani ku baba be tonono; ¹⁸sababu kukidila iye twapata bamo na bangi namuna ya kufika kwa Shitu, munda mwa tima didimo. ¹⁹Kwa biibi, ndamudi lungi baahini, ao bandu ba aza; lakini mwi bakaaji na batakatifu, bandu ba kyende kya Kabeja. ²⁰Mwe uma bwiyeke misingi ya mitonge na bajongoji, Yesu Kristu iye bunga wi ibwe dikata. ²¹Munda mwaye byejengebwa, mbilwela sana, bi buinuliwe kwa kuuma kyende kya Mukulu bandu. ²²Munda mwaye mwi bwiyeke kwa kuuma kyende kya Kabeja mu Tima.

Chapter 3

¹Kwa sababu ya bebya, mimi Paulo, mundu wa muyololo wa Kristu kwinu bapagani... ²ese ti mweteeja mbini bikiabibwa kunema kwa Kabeja, kwa mbeabidibwa ju yinu. ³Ni kukidila ufunuo wambepata ni ambeeiyuka maajabu sababu yamo ngiandika ma makumo. ⁴Kwa kumasoma, mukienena kumamona mu lukanyi ti mbi na maajabu ma Kristu. ⁵Ndamemoneka ku bana ba bandu ku bingi bilongo, bi bya byauma bufunuliwe kwa sasa mu tima ku batakafu mitonge na bajongoji ba Kristu. ⁶Ma maajabu, bapagani naiibo be barisi, be lukoba lulumo, na bakishiriki ku diake dedya ahadi munda mwa Yesu Kristu kukidila injili, ⁷diambidi lelo mukulu kufatanika na zawadi na kunema kwa Kabeja, wengwabila bukete. ⁸Kwami, mbi wa mwisho ku batakafu booso, ku kunema bengwabila kusudi ya kutangaza ku bapagani utajiri wa Kristu, ⁹na kuta mwangaza wi maajabu mefyamishwa mu wakati wooso munda mwa Kabeja weumba bindu byooso, ¹⁰kusudi batawala na bakulu badi aulu baiyuke ti lelo kukidila kanisa lukanyi lwi mbalimbali na Kabeja, ¹¹ju ya kutaka kwa mwisho kwebika ye kwaume kukidila Yesu Kristu Mukulu bandu witu, ¹²kwiye, kwa twi na imani kwiye, uhuru wa kuseenena kwa Kabeja na tumaini. ¹³Ngimiaja ndati kuzizimisha juhudi dinu sababu ya magumu minu: me kunema kwinu. ¹⁴Sababu ya bebya, ngita manywi asi busu bwa shitu, ¹⁵kwiye kwatukinyomoshia mazina moosomadi aaulu na mu matekya, ¹⁶kusudi bamwabile, kufatanika na utajiri na kunema, kuuma kukata sana kuabidibwa bukete na Tima dia mundu wa munda, ¹⁷kusudi Kristu waume munda mwa matima minu kukidila imani; kusudi tuume na mizi munda mwa upendo, ¹⁸muteeje na ba takafu booso, mbini bulabula na buteenene, na kina na yuulu, ¹⁹na kuiyuka upendo wa Kristu, ukikila kuiyuka kwooso, kusudi muume buyule na bukata bwa Kabeja. ²⁰Na japo, kwa yowa kienea kuta, kwa bukete bwi munda mwitu, zaidi ya bebya byatukiaja na kujeja, ²¹kwi ye ao kunema munda mwa kanisa na munda mwa Yesu Kristu, ku bilongo byooso, misha na misha! Amina!

Chapter 4

¹Ngimisihi, mimi, mundu wa muyololo wa Mukulu bandu, musumuke sawasawa na kuitanibwa kwinu, ²na kotalala, na kudindila, kuvumidia banywe kwa banywe na upendo, ³mukwikaze kubika umoja na Tima kukidila amani. ⁴Kwi lukoba lulumo na Tima didimo bushwa bebya byamweitanibwa kwa tumaini didimo; ⁵kwi Mukulu bandu yuyumo, imani didimo, ubatizo uumo, ⁶Kabeja yuyumo Shitu wa bashwe booso, yi yuulu ya booso, na kwa booso, na kwitu booso. ⁷Lakini kwa kila yowa Kunema twepata sawasawa na zawadi ya Kristu. ⁸Ni maana bakiboya ti: webanda aulu, wefungula bafungibwe, na kuabila zawadi ku bandu. ⁹Na, yi na maana gani: webanda, na wesala mu mabuwa ma asi ma matekya ? ¹⁰Yowa we sala, ni wake yowa we banda busu bwa booso, kusudi wayuje kila kindu. ¹¹weabila bamo bushwa mitonge, baangi bushwa bajongoji, na baangi bushwa ba enjilisti, baangi bushwa bachungaji na baadimu ba makumo, ¹²kwa kukamilisha batakati ju ya mudimo wa lukoba lwa Kristu, ¹³mpaka bashwe booso tufike kwa umoja na imani na kuiyuka Mwana wa Kabeja, ku hali dia mundu, wetebwa Kristu mukamilike, ¹⁴kusudi ndatuuma lungi bana bakianganyika na mweele wa mafundisho na kubembela kwa bandu, kwa mayele mabo na namuna ya kubembela, ¹⁵lakini, kukiri ukweli munda mwa upendo, tweekula ku bidimo byooso munda mwa yowa wi mukulu, Kristu. ¹⁶Munda mwaye, na kunema kwa kutulola, lukoba lwooso, lwi aamo na kuuma na bukete, lukikula kufatanika na bukete lwi kienea na kila kibandu, na lwi butebwe munda mwalo upendo. ¹⁷Mona mbyangiyakula na bye bi munda mwa Mukulu bandu, ndamukipashwa lungi kusumuka bushwa bapagani, bakisumuka kufatanika na miejo yabo. ¹⁸Be na akidi ya mukunga, be baini ku maisha ma kabeja, sababu ya upumbafu wi munda mwabo, sababu ya matima mabo manyumine. ¹⁹Bepoteza kila kindu, na bekwisama mu butawanyike, kwa kuta bubi bwooso na masenga. ²⁰Lakini banywe, ndati bebya bya mweloojwa Kristu, ²¹ese ti mwemuteeja, na ese ti kufatanika na ukwedi wi munda mwa Yesu, ni munda mwaye mwa mwefundishibwa ²²kwa kuusula, kufatanika na maisha minu ma kale, yowa mundu wa kale ki haribu kufatanika na bindu bya manu, ²³kwa kuuma bapya munda mwa Tima dia akidi dinu, ²⁴na kuvala mundu wa sasa, weumba Kabeja mu sheria na utakatifu na kwedi. ²⁵Ni maana, musame manu, na kila mundu wayakule ukwedi kwa mwizinaye; sababu tudi bashwe booso sehemu yowa na mwizinaye. ²⁶Ese ti mwakasirika, ndamuta bubi; yuba ndadisalanga na bebe wi mu kizi, ²⁷na ndamumwabila yowa mubie nafasi ya iye kushwela. ²⁸Kila yowa wene mukuyiba ndayiba lungi; lakini wavube, na kuta minywe yaye yete bilwela, na kupata byakuabila yowa yi mu shida. ²⁹Ndakunyomoka mu kanywa yobe neni kumo didimo dibie, lakini, ese ti ikiwezekana, makumo malwela, makisaidia bangi bandu na kuboya kunema kwa baba bakiteeja. ³⁰Ndamuuzunisha Tima Too dia Kabeja, kwa idio mwe tebwa muhuri ku lufuku lwa kuaja toba. ³¹Kizii kyooso, uadui, kuzomelewa na bandu, kuyakula manu na bingi kuuma bila uruma, kwawe katikati yinu. ³²Muume bilwela banywe kwa banywe, na uruma, mu kikwamejena kila mundu na yungi, bushwa Kabeja we musamehe munda mwa Kristu.

Chapter 5

¹Muume ba kifata Kabeja, bushwa bana bavudibwe; ²na musumuke munda mwa upendo, kwa mufano wa Kristu, wetuvula, na kwitoa iye mwinikindu kwa Kabeja sababu jitu bushwa sadaka na sadaka dia vumba dilwela.

³Masenga, na bingi bya masenga, na choyo, ndabiteejeka kwinu, ni bikipashwa kuuma batakatifu. ⁴Ndakuteejeka makumo mabie, neni makumo masi malwela, neni mizaa, makumo me umbalimbali na bilwela; kuteejeke bidimo bilwela. ⁵Sababu, mwiyeke, ne mundu ne yumo wa masenga ao wa buchafu, ao wa choyo, ni kuyakula ti, ki abudu masanamu, ndakurisi luuna lwa Kristu na lwa Kabeja. ⁶Ne mundu ne yumo ndamishawishi kukidila byakuyakula bisio na maana; sababu ni kukidila ma makumo kasirani ya Kabeja kuvaayanga ju ya bana ba kuasi. ⁷Ndamuuma nabo aamo. ⁸Akale mwene mu mukunga, lakini lelo ndamute mu mwangaza munda mwa Mukulu bandu. Musumuke bushwa bana ba mwangaza! ⁹sababu matunda ma mwangaza makimoneka ju kwimonesha, sheria na kweli. ¹⁰Mulole bye bikifaa kwa Mukulu bandu; ¹¹ndamuuma mu makazi masi na faida, ma mukunga, lakini mumaamake. ¹²Sababu kuuma buvu kwa kuyakula bye byabakita ku siri; ¹³lakini bye byooso bidi buhukumiwe bikimoneshwa na munyinya. ¹⁴Ni bakiyakula ti: mubuke, bebe ki lala, taluka katikati ya bafee, na Kristu ukuangazianga. ¹⁵Mwikwilole na kusuma bilwela, ndati bushwa basikiyuka, lakini bushwa bandu be na lukanyi; ¹⁶muule wakati, sababu mafuku me mabaya sana. ¹⁷Ni maana, ndamuuma bushejebwe, lakini muteje kuvula kwa Mukulu bandu kwi bini. ¹⁸Ndamulewa na maluvu: ni masenga. Muume, buyujwe na Tima; ¹⁹Mukwilijene zaburi, kwa kuyimba, na simo ya Tima dia Mukulu bandu; ²⁰mualushe kunema ku kila kidimo kwa kabeja, ku zina dia mukulu bandu witu Yesu Kristu, ²¹kwa kujitiisha banywe kwa banywe kwa moyo wa Kristu. ²²Baabajazi, mutii baabalume binu, bushwa Mukulu bandu; ²³sababu mwamulume ni mushwe wa mamukazi, bye bi Kristu mushwe wa kanisa, lukoba lwaye na we tuokoa. ²⁴Na byake bebya kanisa yi kitii Kristu, baabajazi naibo bikipashwa kutii baabalume babo kwa kila kidimo. ²⁵Baabalume, muvule bakazi binu, bushwa Kristu wevula kanisa, na kukwitoa iye bunga ku kanisa, ²⁶kusudi ya kutakasa kanisa kukidila makumo, kiisha kutakasa kanisa kukidila ubatizo wa mema, ²⁷kwa kuimonesha busu bwa kanisa, bila ndaka, na ni kila kindu bushwa, lakini kitakasike na bila kosa. ²⁸Ni maana baabalume ba kipashwa kuvula baabajazi babo bushwa lukoba lwabo. Yowa kivula mukazi waye, ukikwivula iye mwinikindu. ²⁹sababu ne mundu yuyumo ndakichukia lukoba lwaye; lakini ukiudisha na kulubika sawa, bushwa bye bikita Kristu ku kanisa, ³⁰sababu twi bibandu bya lukoba lwaye. ³¹Ni maana mundu ukisama shaye na najaye, na kuuma aamo na mukazi waye, nabooso babidi ndabate lukoba lulumo. ³²ma maajabu me makata, ngiyakula bebya kukidila Kristu na kanisa. ³³Na mwisho, kila mundu winu wavule mukazi waye bushwa iye mwinikindu, na mwamukazi watii mulume waye.

Chapter 6

¹Bana, mutii bashinu, bushwa Mukulu bandu, bebya bi bilwela. ²Heshimu shobe na najobe (ni amri dia kwanza na ahadi), ³kusudi uume na furaha na uishi mafuku mabule mu dunia. ⁴Na banywe, ba shabo, ndamukasirisha bana, lakini muume nabo kwa kubaponyesha na kubalooja bye bikivula Mukulu bandu. ⁵bavubishi, mutii bakulu binu ba lukoba, na moyo na kuzeza, na kwimonesha kwa Tima, bushwa Kristu, ⁶ndati ku meso mabo, kwa kubafurahisha, lakini bushwa bavubishi ba Kristu, bakita bilwela kufatanika na kuvula kwa Kabeja. ⁷Muvube kwa bidii, bushwa kivubia mukulu bandu na ndati bandu, ⁸mukiiyuka kila mundu, waume muika, ao ji uuru, kila yowa upokea kwa Mukulu bandu namuna yeta iye bilwela. ⁹Na banywe, bakulu bandu, mute byake bebya, na ndamuta kizi, mujile ti Mukulu bandu winu wi aaulu, na busu bwaye ndakijanga mundu. ¹⁰Kwa mwisho, mujiabile bukete munda mwa Mukulu bandu, na kukidila bukete byaye. ¹¹Mukwivadishe sila yooso ya kabeja, kusudi ya kushinda mayele ma yowa mubie. ¹²Sababu ndatukilwa ju ya lukoba na mulowa, lakini zidi ya utawalo na mamulaka, zidi ya bakulu ba lunia lwa mukunga na matima mabie madi aaulu. ¹³Ni maana, mubuule ma silaha mooso ma Kabeja kusudi ya kulwa mu ma mafuku mabie, na kuuma na bukete kiisha kupata ushindi. ¹⁴Muume na bujete: lutino lwaangibwe na kwedi; muvale kya kuzikila kyadi ni sheria; ¹⁵muvale bilato ni juhudi yikiabidibwa na injili na amani; ¹⁶na mubuule kyakumuzikila ni imani, kukidila idyo mu zima mishale yooso ya yowa mubie; ¹⁷mubuule lungi shapo ya wokovu, na lupanga lwa Tima, ni makumo ma Kabeja. ¹⁸Mute kila wakati kukidila Tima makumo mooso ma kuaja. Muume meso na juhudi, na muaje ju ya batakatifu booso. ¹⁹Muaje ju yami, kusudi ambiumbula kukanywa, kwa bandu baiyuke maajabu ya injili, ²⁰ju yayo mbi mutumibwe munda mwa miyololo, na ngiyakula na tumaini bushwa byangiyakula. ²¹Kusudi na banywe, muiyuke ju yami, byangita, Tishiki, mukwami wangivula na muvubishi mwaminifu munda mwa Mukulu bandu, umujongolela byooso. ²²Namutuma kabilo kwinu, muiyuke hadi ditu, na wafariji matima minu. ²³Amani na upendo na imani byaabidibwe ku bakwitu booso kukidila Kabeja Shiye na Mukulu bandu Yesu Kristu! ²⁴Kunema kwaume ninu baba booso bakivula Mukulu bandu Yesu Kristu na upendo umo usikiwa.

Colossians

Chapter 1

¹Paulo, mekucha wa Yesu Kristu kokosama ka Mbali, na nkose yande Timoteo, ²na koba kebeba senena na bebe lengalenga bana ba bonkose ka Kristu bebale koa kolosai; mangasa na phyo omophaiye Mbali tata ito. ³To musobolei mangasa ka Mbali, ise mokota ito Yesu Kristu, atoeke bande ko konga iyolo inu, ⁴tabili taboleiba iyolo a motema inu mooli ka Yesu Kristu na bonkose bo mobe nabo koba beebe ba senena, ⁵iyolo a koicha motema eeni ilimba inu koowa kiyo, na mondia liti, na mondia a mokendi a moungbie. ⁶Mange itema inu, mokeshe chokenti; ebota beuma, na ko bimbisa, boboena mona ninu, kutumeka eeya isu a moungbie na amoibie na koeba mangasa a Mbali lengalenga naliti, ⁷ko maili na mokengete a mophaiye Efrate, mona ito a bonkose ateba a mokambo, obe kookabe lengalenga motofi wa Kristu, ⁸na watoboleiye bonkose ba mona motema. ⁹Iyolo aeya bute boboena, ko tumeka eya isu atoboleiye bange, atoye eka bande kokonga Mbali iyolo inu, eya to kongi molikangai maiyaya na koeba booli bande, mona bonene na moango a mondia a Mbali, ¹⁰ko koenda booli ka mokili na koilitcha monto mooli kowa kande na kobota beoma booli na mokambo mooli na ko bimba mo koeba Mbali. ¹¹Koilicha na ko ipha onkulu ande, iyolo ante bolikangai matu omanti na mosengo boitabeya na koendeya. ¹²Mophe mangasa ka tata, watoitchie na onkulu wa kotopha mosiani wababeba senena mona kosama, ¹³wakotoloiiti ko onkulu wa kiisi watotolisa na ko toingisa ko bokili ba mona ande na kokosama kande, ¹⁴kande toina okoya, koikomowa bobi. ¹⁵Mange oi kobosundo ba Mbali obengana komenkana, wabotekie boso na bobanti ko kese. ¹⁶Alangea iyolo ande aketibie beena bobenti bebale koa kiyo na kono kose, memenkana na beiya komenkana, betumbe ba tosembe, bokota, kolombea, bokili. Bobenti baketibili nande na iyolo ande. ¹⁷Oni aboso beena bebenti iyolo ande. ¹⁸Oni motche a mobe a motula, mange watumekie, wabotekie boso itema na meonda, iyolo walikange wa koboso. ¹⁹Iyolo ante Mbali wasamili ante beena bobenti alikange mona nande, ²⁰wasameli iyolo ande ko kulumanisa beena bebenti koa kande, mba beabebale mo kese mba bea bebale kowa kiyo, koicha kiyo iyolo ani, iyolo a mokia ande ko belende. ²¹Na uwe, wabanga boso moeni na moonkulu na mondi abe abeya, uye teki wamokulumanisa ene mpena iyo kopka kande mona mobe mona menyuku, yande, ²²iyolo a komobusa aboso nande masenena, keemangana ncheo, ²³Mba mabika mona lengalenga na kobika mona motema, ngana ko motolowa ko metema inu ko mekendi a moungbie aboleibie ko monto omonti beena bebenti baketibie kosenana benenge, na iyolo noo Paulo, naketibili monto wa mokambo. ²⁴Nei sesei ene mpena mona mpui eni iyoloinu, na

kea kebola ko mpui la Kristu, netaemana ko menyuku yani, obele motula. ²⁵Iyolo a eya entibale aketeliba monto wa mokambo, lengalenga na bolia ba phaiye Mbali iye iye nenu, iyolo ante nelumbokange boase boase mondi a Mbali, ²⁶beena ba kobisama mpena lolonti mona ko olu omonti, alangea amenkaniekiene mpena kabaseneni bande, ²⁷kobaa basamie Mbali ko baa samisa ba bebale nombe na koseseya ano moondi a kobisama itema na bauntu, koeba: Kristu monaninu, motema a koseseya. ²⁸Mange otolumbukea koikomowa na monto oonti na kopka monto pmonti iyano na moango omonti iyolo a baesa aboso a Mbali, iyeteki lengalenga ka Kristu. ²⁹Iyolo aeya a tentupa mokopkana na onkulu ande oketana na onkulu muna nande.

Chapter 2

¹Ne sami, boboena iyolo ante moekangai melongoenga ebe lemomankili entebunda iyolo inu, na ba bebale kowa loodikiya, na bobanti baiyete kowa bosundo ko mobe. ²Iyolo ante balikange motema waiyaya na koonowa miisoli walikange omonka mona ko samana na kolika nombe laiyya na moango akoyeba mondi abisama a Mbali, koeba Kristu, ³mondi a kobisama muna nao kobale kabisama malimba oomonti a moango na kena cha koeba. ⁴Nelumboki eya mondi iyolo ante monto ntemokesangi ya mondia kasolia. ⁵Iyolo ante mba anenti namenkana ko mobe, neni ninu ko motema, komoa na bongenya mekengete mooli emenkana itema ninu, na alindekiba mona metema inu mona Kristu. ⁶Eni bono bo mubale mabunda mokili Yesu Kristu, endangai muna nande, ⁷komoa makakiba na koketiba mona nande, na koiyaya motema lengalenga na mondi a mophaiye bange, koteangai koketa mangasa. ⁸Ilomoangai monto ntemoe kanisangai na moango ande na kobota bande, oibundeya ko mondi a bonto, ko mondi a kese, na koiya aenti ka Kristu. ⁹Iyolo ante mona nande kolika mo mobe boketiba Mbali. ¹⁰Moni maiyaya ko bebenti mona nande mange iyobe mokili walombea bobenti na bokili bobnti. ¹¹Na mona nande makea choo chochaite iboko koketa, alandea choo cha Kristu, keketiba iyolo a koekiba ko mobe na menyunku. ¹²Mokoekiba nande konena mesiba, moni mafumoka muna nande boboena, mona motema ko onkulu a Mbali afumoie mange ko meonda. ¹³Munye mabule iyolo ba bobi binu nanga kokea choo cha mobe inu, wa mondisa ilongo nande na komokete mangasa bobi binu. ¹⁴Walimiti mondi a mekengephaete watolimekenga na aichanga bounkulu itema nito, na mange wabeisana koetateya ko belende, ¹⁵abiti wakolowa kolombea na bokili, na ko aba itema na banto babanga eya, wailana kowa kabo iyo na belende. ¹⁶Alangea monto ntamokuleange iyolo a ko tauna na konyua, mba ko mondi a mosengo, kobeka ka mbale, na botu ba iyenga: ¹⁷Eni kelumbelumbe a beena bowa isakolo mobe oni mona Kristu. ¹⁸Alangea monto omonka, nta bakesangi na koikomowa na ntomeli, monto nta molukangai kebukinu kokosama kande alangea koichokoyi konjoli bande, oba wa iyaya na kempoke ko kalanganyo ande a mobe, ¹⁹ngana koibundeya komokili, ebale mobe, ko phaiba na onkulu ilongo ko kulumanisa beliya na menki, ieteki koyaeliba ka Mbali epha mange. ²⁰Mba moni na pka na Kristu ko mondi ya kese, ota kanyante mba malikangi mona kese, bemokokochei mokengete: ²¹Ko bubakeya! ²²Mekengete ono omanti abeieki mokoketeliba, na ebeya ketiba ko iyolo a mekengete na mondi ya banto? ²³Beni, koliti, emikoni mba mondi a koeba, koikomowa kobo bakolo, koilikisa, na koiya mobe, alangea aebeketa bande keena kemonka booli na eyalibi kokosama ka mobe.

Chapter 3

¹Mba ante moni maphumoka na Kristu, yenganagai beena na kowa kiyo, kowa kobe Kristu boboena ko ilome a Mbali. ²Ikalanganyai ko beena ba kowa kiyo, na aenti ko beena bakono kese. ³Iyolo ante makuli, banto binu boibakisama na Kristu na Mbali. ⁴Mpena Kristu, bonto binu, ko phumokabi boboena nande mona moseseyo. ⁵Chooke, yaangai beliya binu bebe mo kese, baphani, bosolo, moondi abeya, okalanganyo abeya, na kosama, koikomowa na tokongo; ⁶iyolo ebeya beena ewa bosongo ba Mbali ko bana na mooya, ⁷itema na ebeya amoendanga empe, mpena amolikango mona booli. ⁸Isakolo ene mpena, ekangai eya moondi oanti, bosoni, boonkulu, bosongo, bota na mondi abeya ebuwa mona kanyokini. ⁹Aenti kolumboka bota koba monka na bampe, moni makoiba montoangbe na mondi ande, ¹⁰na bomobe molowa monto ompeya oitulowa, mona koeba, koenga mana kelumbelumbe cho owa wa ameketiye. ¹¹Aenti empe ano mu Griki na Muyuda, wakea choo na owa obangana kokea choo, moeni na monto wa botino, mokobe na oba lengalenga; isakolo Kristu iyo bebenti na mona bebenti. ¹²Iyolo ano, be moba mosoneliba na Mbali, besenema na basamiba, loangai motema a ngandi, wa banto, koikomowa, phio, koitabeya. ¹³kolianangai munye bakolo, mba monto oni na moondi na muna kande, komoleane na ngandi. Boboena Kristu wamomaleliti ngandi, moneananga ngandi boboena. ¹⁴Iyolo aeya omanti ilochangai bonkose, kebea mosunge obea koengama. ¹⁵Na phio wa Kristu, kowa wamo iye koketa mobe omonki, kolomba mona metema inu, likia na banto. ¹⁶Na mondi a Kristu alikange mona ninu mo buinge; phanangai makoko na kosakoana bamonka ko bampe mo buinge ba moango na nyembo na isinge, na mendule a moondi a Mbali, koembea Mbali mona na metema inu kilondoliba ko mangasa. ¹⁷Na keena kekenti ke moketa, ko mondi na koketa, ketangai bebenti ko liana a mokili Yesu, na komosubalea moondi a komosesea ka Mbali tata. ¹⁸Ba mokali, ungbangai baume binu, boa bobesamaeka mona mokili. ¹⁹Ba mume samangai bakali binu, amolikangi masanja kowa kabo. ²⁰Baana, koyayangai moondi omanti ko baise munye, iyolo ante eeya eni booli muna mokili. ²¹Ba tata, aenti kosomisa bana binu, ko booba ante abebangi abenai kolika na booba. ²²Monto wa mokambo, ungbangai mo beena bebenti ko bakili binu moa bosama mobe, aenti bande iyolo miinso abo, mba koibaisa ko miinsi a banto, isakolo koicha motema, mona komotebea mokili. ²³Beena bebenti bemoketa, ketangai boo ko motema mooli, mba iyolo a mokili aenti ko banto, ²⁴ebangai ante mophailibi na mokili kebu cha mokambo ketiye, motupheayi Kristu, mokili. ²⁵Iyolo ante owa aiya koya lengalenga obundi lengalenga na boobi bande, akonti na osamo ko monto.

Chapter 4

¹Bakili, phangai mo banto binu ba mokambo beena beba lengalenga na ningana koekaninsa, moeba ante mune boboena moina mokili kowa kiyo. ²Bikangai mo kokonga, koichowa ko bondi a bonene; ³kongangai boboena iyolo ito iyolo ante Mbali watolindoliande moyango iyolo a mondi, iyolo ante nelumbokange bondi bonda ba Kristu, iylo eya etobe natatoliba ⁴ante nebaisange bowa bontonsama kolumboka. ⁵Endangai na moango koba bebe amboka, nakoeba botu. ⁶Na mondi abe alikangea matu omantu aengama na bonene, alukana na eepho, iyolo ante moebangai boni bomosubolea ompe. ⁷Tikiko, mosami mona bonkose motophi mooli, monakani a mokambo mona mokili, bemobaleali bebenti beba iyolo ani. ⁸Na motomi obeo kowa kinu, iyolo ante moebangai bowa botobe buche kono, na wamophangai motema. ⁹Namotomi ambe Onesimus, monto waliti na wa mosaùa mona bonkose, obe inu. Omoboleabi beena bebenti beta kono. ¹⁰Aristarkos, monakani wa mosunge, omosambe bowa, ambe Marko, mosiko wa Barnaba, iyolo ande emoba mahaliba ilaki ùba waya kowa kinu, mosambeayi. ¹¹Yesu, eweteliba Yusto, omosambe boboena. Oni ko kentolo cha banto bakokea mange omonka watuphienani ko bolike ba Mbali na wabangi kowa kanimonto wa kompa iyano. ¹²Epafras, obe inu, omosambe bowa: Monto wa mokambo wa Yesu Kristu nteka bande mona iyolo inu mona kokonga, iyolo ante, imana na koeba, kobika mona koilikisa kokosama ka Mbali. ¹³Iyolo ante neondi iyolo ande oni bokili ba koitelenganisa kowa kinu, kobaa ba kowa Lodikia na ba bebe kowa Hierapoli. ¹⁴Luka, monganga nto mosama, omosambe bowa, ombe Damasi. ¹⁵Basambeangai bana ba bonkose bebe kowa laondikia na kowa Nimfa na mo moula obe mona numba yande. ¹⁶Emanea bange komobolea kokano kanani ketai ante balumbokelibe mona motula akowa Laodikia, na ko ilongo inu ebangai mona eka kanani kea kemobuleabi kowa Laodikia. ¹⁷Na mobolea Arkipo: Ilomoange booli ko mokambo oobe wa bunda mona mokili, iyolo a kookokocha. ¹⁸Nemo sambei bowa, noo Paulo, na iboko ani noo mokolo. Ikalanganyai na ko tateka kani. Ante bonene balikange ninu!

1 Thessalonians

Chapter 1

¹Paulo, sila, na Tomorrow, ok Mumbai ya Tessalonika, ebe ya Mbali tata na ka Yesu Kristu mokili. ²Tomomphi matuomanti mangasa a Mbali kinu mune bobanti, to mota mune bobanti ko kongakito. ³Toikalanganya matu omanti mondi a motema a inu, mokambo a bonkose binu, na koilicha Mona endo a Yesu Kristu, bosona Mbali tata Ito. ⁴Toibaeba, haha na bonkose ba Mbali, bamosonili mune. ⁵Ito mokendi otauna bande komoonda mondi ketiti, isakolo onkulu, na motema a Mbali. ⁶Mune bakolo, malikitie boa botoketa Bute na boa boketa mokota, kosuya mondi itema na mooya miinge, na mosengo a ima motema mooi. ⁷Iyolo ante muyeteki banto bakolikita, ko bobanti besuya kowa Makedonia na kowa akaya. ⁸Iyolo ante kotoka kua kinu mondi a mokota aebekanili, aenti bande ko Makedonia na ko Akaya, isakolo motema inu ka Mbali aebekanili kokonti, ata bute atonti empe na mondi a koiyalea ku eya. ⁹Bobakolo, besaaoi iyolo Ito, boa ba motoichie ekoa kinu, na boa ba motulokie oseeki a Mbali, masia mono tokongo tinu iyolo a ko tumpeya Mbali obe moona Wa liti ¹⁰iyolo a koendea kua kio mana wande, wamomphumoiyeki kokogkwa Yesu, otoondisabi kobosongo bowa ko boso.

Chapter 2

¹Moi moeba mune bakolo, banakaima ante kobua kito kua kinu akabanga ingana keena. ²Komana kOUNGWA mpui, na kobaiba kua Filipine, bomobe moeba, taicha mono motema ka Mbali, iyolo komobolea mondi a Mbali, itema na booli ba moma. ³Mondi Ito aenti a bota, aenti a motema a beya na kokesa; ⁴Iyolo ante, Mbali watomoili booli na kotompha mondi ande, eya tolumboki, aenti iyolo a kosama banto ei iyolo a kosama Mbali oingeka motema ito. ⁵Ata bomonka botu, bomobe moeba, atonalumbokangi bande mondi a koisesea koa kinu, Ata bomonka bota atakongoa maali a kuiba kua kinu, Mbali obe kosuya ito. ⁶Atonti bande toengana moseseo owa ka banto, ata owainu ata owa wa bampe banto, ante tabuite nabokili na koocha bemonka Beena boa botolee Bute mekucha ya Kristo ⁷Talikiti mpio itema ninu, boa bolika ima oita bea na kosama bana bande. ⁸Tuitasama, mona onkulu a bonkose bito kua kinu, oenti bande aente komompha mondi a Mbali, eni iyolo a kobusa mobe ito bakolo iyolo inu boboena. ei eboa iyolo ante moi matosama. ⁹Mune mui maeba, bana ba bonkose, mokambo Ito wa onku Ito, mokiisi na moyoba ko mokambo, iyolo a koiya komokamno, iyolo a koiya komompha mune bolia bito, tamoboleiki mondi a Mbali. ¹⁰Mune moni mesuya ito, na Mbali boboena oiwaeba, ante talikili itema ninu nune mosuya mondi talikili mona boase na liti na ingana bobi. ¹¹Moi empe moeba booli boa batoliekie na kela omonga inu boa bolikanga tata na bana bande, ¹²Bute tamompili iyano mphilimphili, kolika ninu na kobabolea moendangai na kolika boa bosama Mbali, mange omoeti mune molikange nande kobolike ba ketumbe chande. ¹³Iyolo aeboa Tomomphi matu omanti mosesio ka Mbali ante maunguili mondi a Mbali, atomoboleiye mune, ama suya bande, mba mondi a banto, iyolo ante abangi mondi a liti, ei mondi a Mbali, eeyo mondi etumpha kinu mune mosuya. ¹⁴Ei mune, bana ba bonkose, muyeledi balikiti ba numba ya Mbali ebe mona Yesu Kristu kua mona Yudea, iyolo ante mune boboena, mo moiti mpui na bana ba kese kinu boa bamoiye bange mpui na ba Yaidu. ¹⁵Ei eeba ba Yaudi bamoyaiye mokili Yesu Kristu na mempheti, na kotoketa bute bobi boboena, bange abenti bande basameka na Mbali bange beya banto bo banti. ¹⁶Bange betosimbeki kolumbokea ba bebe ingana kosuya, iyolo ante bange abeondangi, bei kalanganyi ko bobi kabo. Isakolo bosoni bomanabi bandi Koba bulea. ¹⁷Mona nito, bana babonkose, komaili a matu okoekana ninu, ko mobe aenti ko motema tamoiti empe mposa ya kowa komoana ninu. ¹⁸Owaena tosami kuyakoa kinu noo Paulo, molongo ongo omonki na melongo enga ebe, mosombo watosimbeka. ¹⁹Mune nande etoba ta ichea motema na mosengo Ito na kekombo cha koilana, mune boboena , aboso na mokili Ito Yesu, botu bowabi mange. ²⁰Tasuiyeki, mune moi koilana kito na mosengo ito.

Chapter 3

¹Iyolo abono, mpena yatuiyete koitabeya, taimoiti booli kosiya tomine ko Anteni, ²Tamotoma mono Timotea, mana Ito wa bonkose, motuphi wa Mbali mona mokendi wa Kristu komoyowa mine na komoha iyano iyolo a mondia motema inu, ³Monto taikangi motema iyo a mooya wa kalike; iyolo ante moi maeba munye bakolo ante tonitaichiba iyolo aeya. ⁴Atobange kowa kinu, tamoboleangi boso ante toingei Mona mooya, bowa babueteki, bowa bomobe maeba. ⁵Iyolo ante noo, mpena yantobanga ngani koitabeya empe, natometi banto koeba metema inu, natebeangi ante owa Monto wabeya ntawangi komokesa, mokambo inu ooyangi ketiti. ⁶Alangaya Timotea, kalikae kalike wa buwa kowa kinu, watoboleiti mondi mooli amona motema inu na kosama kinu, watoboleiti ante mono matu omanti moni bantu omanti kowa kito muni na maondi maoli, na mposa ya kotomowa na bute boboena. ⁷Iyolo aeya bana babonkose, itema na mpui na mooya ito tabangi na mosengo iyolo a metema inu. ⁸Iyolo ante kalike toliki, iyolo ante munee moi maitateya mona mana a Mbali. ⁹Moondi ibeyi a mangasa, empe, etomohenda Mbali iyolo a mondi inu, iyolo omosenge omonti otobale nao iyolo inu, aboso na Mbali. ¹⁰Kiisi na yooba, tokongo na onkulu iyolo akomomowa na koiyaleya keya kebe cha bola mona metema inu. ¹¹Mbali mange mokolo, tataito na mokili Ito Yesu Kristu waongosowe kaema kito iyolo akobuwa kowa kinu. ¹²Na manaa wa Mbali wa wailaleange matu oo manti itema ninu, na iyolo inu, na bonkose botobe naboo kowa kinu. ¹³Waimenye metema inu ingani maondi mona kosenena aboso na Mbali tata ito, euleabi mokili Yesu na baa beba basenena

Chapter 4

¹Mokomana, bana ba bonkose, iyolo ante maungbili makolo kotoka konokito: Boni bo moilongoso na ko mocholia a Mbali, enie bowa bomoketa, toileleye ninu bua bono toekeyana koliina a mokili Yesu mokwenda lengalenga mu matu omanti. ²Muni maenda ante, ilaki ibiki atomophaiye kolina a mokili Yesu. ³Boa bo sama Mbali, ante eni konenama kinu; boa bo moekana na bobi; ⁴eboa ante ebangai ante itema ninu kokochanga mo beabe mona ko senena mona liti, ⁵ningane koilicha mona kochooka chooka motema a kobasa, mba boa bo keta bantu beba ningane koeba Mbali; ⁶aenti na monto oketa bobi nka kose nande iyolo a koiba na kuima mona mokambo, iyolo ante mokili osumboi molima omandi omanti, mba bowa batomoboleiye boso na ko kokocha. ⁷Iyolo ante Mbali ntatoeta bande ko bobi, isakolo ko benene. ⁸Owa oiya ano maondi nte iya bande monto, isakolo Mbali owa oba wa mopha munye motema ande. ⁹Iyolo amondi a bonkose, akoti na mposa a kokoma tonani; iyolo ante munye bakolomaungbiti ka Mbali kosamana munye bakolo; ¹⁰na bowa boùoketa mo bonkose binu mona Masedonia kokonti. Isakolo tomokokochi bowa, bana ba bonkose koilicha matu omanti mona bonkose. ¹¹Na koilicha monana moseseyo kolika phio, na koilicha ko mondi abe omokolo na ko itupheya mo maboko abe, boa batomoboleiye, ¹²iyolo ante yangai lengalenga oba banto bebe lingana kosuya, omanti na nkasala monto. ¹³Atosama bande, nkose, ante amolikangi ningane koeba iyolo a babeba ba gbka, amonangai mba ba mbape beba ningane kosuya. ¹⁴Iyolo ante, eebante mba toni tasuya ka gbka ka Yesu, na ko phumoka kande, suyangai boboena ante Mbali omosubeabi na Yesu na baa bakule nande. ¹⁵Moayi, ante, boa botumo bolea mondi a Mbali, buche to ba metende, tasieta mokowa ka mokili, atuetai bande koboso na babakule. ¹⁶Iyolo ante mokili mange mokolo, oina obei wa komenkana, ko njea a mokili a ntomeli na ko iyo a mpalu a Mbali, eikabi kotoka kiyo, na babakule mona Kristu be phumokabi boso. ¹⁷Komana eya, buche to ba metende, na babasieta, toyabi buche tobanti to tombabi kiyo ambe nabo mona benenge, mokokulimana na mokili kowa kiyo na ekowa tolikabi nande monongo ambe mokili. ¹⁸Phanangai motema munyeke munye waano mondi.

Chapter 5

¹Iyolo amatu na mpena omanti bande na mondi, ban ba bonkose, ba mokomeanga kanani. ²Mbabuwa bomoba moeba botu ba mokilimba monto wa koiba mokuisi. ³Banto ba lumboka: phio na booli! iyolo ante bobi bobabondi lingane koeba, mba boa boba kosanja a mokaliabou, na bange obeisokeyabande. ⁴Na munye, mana ima, amotibande monana kuisi, na botu ee bowa abemobunda bande ningane koeba; mba monto a koiba. ⁵munye baana ba moanga na baana ba isu. Antoti bande banto ba kiisi na banto ba beya. ⁶Aenti kolaa mba bampe banto, jooketo likange montenge na lengalenga. ⁷Ba bela too belimo kiisi, na babe kola bekoli mo kiisi. ⁸Na buche taba mo mpena, tolikange miiso, toloa koicha motema na bokonse mba ngombe na choobe, na okoyaya a konenama mba kekongo cha choobe. ⁹Iyolo ante Mbali watatomie bande ko bosongo bande, wasometi to nename ko njia ya Yesu Kristu, ¹⁰wabgka iyolo ito, iyolo ante buche, mba taliba motenge mba talika tala too, toliki nande ilongo. ¹¹Jooke omonyai, na kokulumana munyeki mbabua bo moketa kalike. ¹²Tomokongi, mana ima, bakuyayi eba beitelenganisa itema ninu, bemoisa aboso na mokili, komo baesa munye. ¹³Likangai nabo na bonkose, iyolo a mokambo abo. tolikange na bonkose itema nito. ¹⁴Tomokongoi impe, mona ina, aboleangai beba keta mondi abeya, ba phangai iyano babebeka motema, babe sumboka ko maili, ba moangai na ngandi. ¹⁵Mwaangai monto otokisaangi bobi ko bobi, joo ke ketangai biinu booli, munyeke munye, vuche bo banti. ¹⁶Tolikangai botu oomantu na mosengo. ¹⁷Tokongangai mingane koena. ¹⁸Suangai ko bondi obanti, njo bakonse ba Mbali a Yesu Kristu. ¹⁹Aenti kolima limisa motema. ²⁰Aenti koeka moondi ua Mbali. ²¹Iyolo ante enge kangai beena bebenti, muangai beena beoli, ²²ekanangi na moondi abea. ²³Na mange Mbali wa bonkose waketangai munye banto ba senena, monana banto ba senena, monana bonto, manana motema, monana bobbe inu, akokochelibange lingane booli, mpena lakowa kande mokili ito Yesu Kristu! ²⁴owa womo etiye oni wa senena, mange oketabi. ²⁵Bona ba bonkose, kongangai iyolo ito. ²⁶Basambeangai bo banti bana ba bonkose na isamba a senena. ²⁷Na mokokochi ko liina mokili, aenti kano kanani koetolibe ka munye bo banti bana ba bonkose. ²⁸Na bonene ba mokili ito Yesu Kristu bolikange ninu.

2 Thessalonians

Chapter 1

¹Paulo, na silvano, na Timoteo, konumba ya mbali ya batesalonika, kebe mona mbali tata ito, kebe mona Yesu mokota: ²ke mangasa na phio atokange kowa ka Mbali tata ito na kowa ka mokota Yesu Kristo. ³Tosami iyolo inu bana ba bonkose koesa momongo mangasa inu ka Mbali, bowa bobbe lengalenga, iyolo ante motema inu eketi mondi makili, na kosamana ka monto itema ninu iyolo a bampe eiyai minge. ⁴Empe toilani bute bakolo iyolo inu mona numba ya Mbali, iyolo akoitabeya kinu, na motema itema na bobi bobonti na mooya omonti o moba masuya. ⁵Eni sekekeyo la liiti akosonowa mondi a Mbali, iyolo ante molikange lenga lenga na kosameka kobolike ba Mbali, iyolo ande. ⁶Iyolo ante eimondi alengalenga ka Mbali, kobaphenda bobi babemoketa, mune babeya, ⁸itema na iphumbela a kaaya ophenda bobi ba beba ingana komoeba Mbali, na baa bebe ningana kosuya mokende na mondi a mokota yesu. ⁹Bemoabi mpui iyolo a bobi ba momongo, kalaleya na bosongo ba Mokota na bokili ba onkulu, ¹⁰bowabowabi mange kolika, koebowa botu, oilani na banto bebe na motema a senena na kosameka na baa banto bebe basuya, iyolo ante kolingowa ito kowa kinu masuiyeteki. ¹¹Iyolo ante bute to kongi matu omanti iyolo inu, iyolo ante ito Mbali omolengeya mondi a liiti a koetiba kinu na komana na onkulu wande. Waketa mono mposa ndooli na kokokocha mokambo inu a motema, ¹²iyolo ante liina a mokota ito yesu kuilana nito, na mune moilanange mona nande iyolo a mangasa a Mbali na mokili Yesu Kristu.

Chapter 2

¹Kalike tomokomei iyolo akoowa kande mokota ito Yesu Kristu na kokulumana kito nande, toilelei ninu, bana ba bonkose, ²ainti koileka bande obeya nkai ko njea yabe eba ndooli, ainti koileka ka mona mooya, na iyolo a motema na iyolo a monka mondi na tomonka tomani, na towa to toka kowa kito ante botu ba mokota bauleki. ³Monto nta mokesangi mo ncheya lolenti ; iyolo ante ebowa botu abonau bande ngana komowa kobuwa ka banto ba bobi bana ba kolimea, ⁴monto oimana na koiya mondi omanti a Mbali na eeya eitoikomowa, na kolika mona numba ya Mbali, na koilana mange mokolo Mbali. ⁵Amoikalanganyai ante antebanganinu, antolikanga ninu nababoleili ano mondie? ⁶Ano muimayeba kea kemokuleya, iyolo ante wa mekanange mpena yande. ⁷Iyolo ante mondi akobisama aowa monto wa beya eketi mokambo; eibande owa omobunda empe wa limeange. ⁸Na moeeya mpena owa monto wa beya omenkani mompena, eeya mokili yesu omoyai na ooya a kanyo kande, na komomana onkulu ande mo ncholi la kowa kande. ⁹komenka ka owa monto wa beya koo keti, ko onkulu wa mosombo, na beenye biinge, beina bichima ba boota, ¹⁰na tosoliya totonti ta bobi koba bebe ba limeya iyolo ante abemowa booli ba liiti iyolo a bange koonda. Boboena Mbali wabatomea onkulu wa kolimea, iyolo ante basuyange bota, ¹²alangea ante bobanti bebe ingana kosuya mondi ya liiti, ante babundiye bongenya komondi abota, bongenya ko mosunge. ¹³Oseki ito, bana babonkose betebenasama ko mokili, esameki iyolo a mondi inu, kosumboya ndiyandiya mangasa ka Mbali, iyolo ante Mbali wa mosonili bowa koitumekeyo iyolo a bonene, kokosamaka ka motema na kosuya ka liiti. ¹⁴Iyolo a eeya mondi amoetibiye komokendi ito mooli, iyolo ante mobundangai moseseyo a mokili ito yesu Kristu. ¹⁵Bono, mana a bokonse, likangai na onkulu na bundangai mokengbete amobundiye, mba kokasabe kito, mba ko tonani kito. ¹⁶Na mokili ito Yesu Kristu mange mokolo, na Mbali tata bute watosamiye, na mange watophaiye mangasa ande kotoonowa misoli, ¹⁷koonowa misoli ya metema inu, ne komoimenchu komekambo yoenti meoli na kasabe kokanti kaoli!

Chapter 3

¹Kokomaneya, bana ba bonkose, to kongeyai, iyolo ante mondi a mokili a buange kokonti na koseseiba bowa bobale kowa kinu, ²na iyolo ante toekibangi ko banto basanja na babeya; iyolo ante abenti bande na motema a Mbali. ³Mokili oni lengalenga, omoimanisi bowa na kobangbela na owa monto wa beya. ⁴Na bute taa suyeteki mokili iyolo inu, iyolo ante moketi mondi a tomolakiye munye na boboena moketibi bowa. ⁵Na mokili waongosowange motema inu mosamangai ka Mbali na koicheya ka Kristu! ⁶Komaneya, bana ba bonkose, to kongeyai, iyolo ante mondi a mokili a buange kokonti na koseseiba bowa bobale kowa kinu, ⁷maeba mune bakolo boa iyolo a kotolikita, iyolo ante ataenda bande ingana mphiyi itema ninu; ⁸atatauna kuya ka monto oonti ketiti; isakolo ko mpui na bobi, mokiisi na moyoba toketa mokambo, iyolo ante atomolisangi bolia. ⁹Aenti ante atonti na mokengete, isakolo tosami koketa bonto bino bamenkanange kinu, motolikitange. ¹⁰Iyolo ante mpena ea yatobanga koa kinu tamoboleili ano mondi bono, Kobe monto tonsama kotumpha mokambo, mange, ntataunangi koya. ¹¹Toungbi ante koni banto kuakinu beenda na mooya, abeitumphea bo bakolo, beicha balia ko bampe banto. ¹²Tasii mokendi kabo, na kobampka iyano monda na mokili Yesu Kristu, batumphange mphio na kotauna koya kabo bobakolo. ¹³Isakolo munye, bana babonkose, amoekangi koketa booli ¹⁴ebe ante monto omonki ntonti wasama ene iyano, ange na owa monto, amosaowangi nande, wamoange nkene; ¹⁵Aenti komomoa monto wabeya, momoangai bande mba mana a bonkose. ¹⁶Ano, mokili wa mpiyo mange mokolo wamomphange mpiyo matu omanti ko nchea lolenti. mokili walikange ninu mune bobanti, ¹⁷kusambea kani noo Paulo, ko iboko ani noo mokolo ono obei aani ko mekendi yoenti, eeni kokoma kaani, ¹⁸mosengo a mokili ito Yesu Kristu alikange ninu mine bobanti.

Titus

Chapter 1

¹Paulo, muika wa Kabeja, na mutonge wa Yesu Kristu kwa tima ditoka dya ba bebusobolebwe na Kabeja na kuijuka ukweli kukidila utakaso, ²byeuma mukudindila maisha ma lwooso, lwe aidiwa tangu wakati wa kale na Kabeja si kiyakula bya manu, ³na we monesha kumo dyaye kwa kujongola kwa mbeabidibwa kukidila amri ya Kabeja mwokozi witu, ⁴kwa Tito, mwana wami mubutule kwa tima ditu didimo, kunema na amani kwa ume nini kukidila Kabeja Shitu na Yesu Kristu mwokozi witu! ⁵Mbe kusia ku Krete, kusudi ute salama ku bye byeshaala, na kukidila mashauri, ubike banunu munda mwa mukola, ⁶Ese ti kwi mundu sina lawama, mulume wa mwamukazi yumo, na wi na bana bakamilike, na nde bustakiwe sababu ya masenga na kukosa kutii. ⁷Sababu ukifaa askofu waume bila lawama, mulinda azina wa Kabeja; ndauma na kiburi, na kizi, kinywa maluvu, mundu wa kulwa na baangi, ni kivula kupata faida ya manu; ⁸lakini waume mundu kikaribisha baine, mwizinaye na bandu balwela, yi na kiasi, yi na haki, waume mutakatifu, yi mutalale, ⁹ki kwata kumo byake bebya byeloojwa dio, kusudi waume na bukete bwa kuiyuka bilelwa na kubenga baba basikidivula. ¹⁰Kwi bandu, munda mwa baba beesetembwa yando, babule bakiiyasi, bakiyakula byabulele na bakishawishi baangi bandu, ¹¹kwabo, muzike makanywa minu. Bakisheja bandu babule, na kubalooja faida ya bulele na bye bisikipashwa kuloojwa. ¹²Yumo kati yabo, mujongojo wabo, weyakula ti: ba Krete be na manu, bandu baabaya, bavivu. ¹³O ushuuda wi kweli. Ni maana ubakandile na bwazi saana, kusudi baume na tima too, ¹⁴ndabauma bo ku maadisi ma bayuda na sheria dia bandu be angondio ya kweli. ¹⁵Byooso bi bilwela; lakini byooso nda bilwela ku baba basikiamini, lukanyi lwabo lwi na ndaka. ¹⁶Bakimoneka ti bakiiyuka Kabeja, lakini be bumutune kukidila byabakita, bibaaya sana, bakiasi, na ndabadi ku mudimo wuwumo ulwela.

Chapter 2

¹Kwobe, yakula bidimo bi sawa kufatanika na kanuni kitu. ²Yakula na banunu bakipashwa kuuma na kiasi, bandu ba kweli be na kiasi, baaminifu, be nakwivulejena na kuuma na subira. ³Yakula ba baabakazi banunu bakipashwa kuuma batakatifu, ndati bandu bakuyakulayakula, bakinywa maluvu, bakipashwa kulooja mifani milwela, ⁴kusudi balooje baabakazi beteenene bavule balume babo na bana babo, ⁵baume na kiasi, baume na tima too, bakivuba midimo yabo ya kyende, balwela, bakitii balume babo, kuasudi makumo ma Kabeja ndamauma na lawama. ⁶Jongola bana baume na kiasi, ⁷ukwimoneshe bebe mwinikindu mundu mulwela kukidila bikita bebe, na kulooja bandu bya kokwene, ⁸kumo dilwela, disi na ndaka, kusudi adui wobe waume na fezea, na ndakuuma na kumu ne dimo dia iye kuyakula ju yobe. ⁹Jongolela baika batii ba kulu babo, kusudi bafurai ku kila kidimo kia bakita, ndabauma umbalimbali, ¹⁰ndabayiba, lakini bamoneshe uaminifu wabo, kusudi zinadia Kabeja diaume na sifa. ¹¹Kukidila kunema kwa Kabeja, musombo wa wokovu wa bandu booso, wamoneke. ¹²Betulooja tusame byabulele na kutamania bindu bya dunia, na kuishi mu une musha kukidila lukanyi, sheria na utakatifu, ¹³kwa kudindila na tumaini, kumoneka kwa kunema kwa Kabeja na Muokozi witu Yesu Kristu, ¹⁴we kwitolea sababu jitu, kusudi ya kutuula kukidila bubi bwitu, na kututa bandu baye, batoke kwaye na juhudi ya bidimo bilwela. ¹⁵Yakula ma makumo, shauria bandu, ubalooje zila na bukete bwooso. Ne mundu ne yumo ndakuzarau.

Chapter 3

¹Mubamoneshe baume na eshima ku baadimu babo booso be na mamulaka, baeshimu, na baume tayari mu kila kidimo kilwela, ²ndati kuya mundu ne yumo, ndati kuuma la lwaku, muume bilwela ku kila yo mundu. ³Sababu na bashwe, twene bandu ba bulele, basikitii, bene bupotee, bene aasi ya bubi, bene mukuishi na tima dibie, twestahili kuchukibwa, na bene bashwe bunga mukishukiena. ⁴Lakini, wema wa Kabeja mukombozi witu na kutuvula kwaye bashwe bandu kwemoneka, ⁵wetuokowa, ndat kukidila byatukita lakini kukidila masamaha maye, na ubatizo wa tima too, ⁶iye we ukula kwa bule kukidila zina dia Yesu Kristu mwokozi witu, ⁷kusudi kukidila kunema kwaye, tupate mwejo wa milele. ⁸Ma makumo me kweli, ngivula ti uaakikishe, kusudi ba beamini Kabeja basombe kuta bindu bilwela. Ni bindu bi bilwela na bya lazima ku meso ma bandu. ⁹Epuka bya kuyakulayakula, ma adisi, lwaku kukidila sheria; sababu ndabiina faida. ¹⁰Usheje karibu nobe, kiisha kumuloja mara lulumo ao mara ya kabidi, yowa kivisha muume mbalimbali, ¹¹ukiiyuka ti mundu yuyumo kikosa, wi bukwizike ye mwinikindu. ¹²Wakati wa mbikutumia Artemasi ao Tishiki, vaaya kabilo ungumbange Nicipolisi; sababu ni anha angivula kukija musha wa vula. ¹³Tanga nguvu ju ya luendo lwa Zena, kiyyuka sheria, na Apolo, kusudi ndabakosa kindu. ¹⁴Ikifaa na bakwitu basombe kuiyuka na kuta bindu bilwela kusudi ya kusomba kusaidia bandu, na ndabauma bila kubutula tumuka tulwela. ¹⁵Bandu booso be nami ngibasambitila. Sambitila booso bakituvula munda mwa Timu too. Kunema kwaume ninu booso!

1 Peter

Chapter 1

¹Petelo mutonge wa Yesu krisito, kwa besobolwa beene baina ba ku mu Ponto, Galatia, Kapadokia, Asia Bitania, ²Bebiri virinyambi bye tukiria je kumbala kumijuka banywe kutoka kwa matima minu, kwa ku teenena na kuukuribua mulowa wa Yesu krisito: Kunema na nyaa jatule kwa muri. ³Wanene Virinyambi shaje na yesu krisito wetubula lungi kwa kunema kwa kuribaa kotumone kimoni kya mwejo kwa kunyomoka mukiva nyaje Yesu christo kunyomoka ku bafu, ⁴Tumone bujani busikijoneka, busi na ndaka na busikishoka, bwa bee mulongea ku kibikilo ku juulu. ⁵Nabanywe mukibiku kwa bukete bwa virinyambi kukiria kunema kwa matima minu ko mumone mwejo wa bee mubikia kenene ku mongo. ⁶Munda mwaje muri kuseelela kuri baa, eseti anoano musha ujaa, ti mwe nyingama kusa ku mubembela bia abaa, ⁷Mbiti kubembelwa kwa kunema kwa tima dinu dii nakinemo kikata kukurija mukuutu jikijonekane jifatebwa kumurilo kumoneka kwa kulumba bukata, kinemo na kuumbulaje wa musikimona mukivuka, munda mwaje ne nda mukimu mona, ti mwaitabuka, museelela na tuseo turibaa tusikijakuribwa, turi bujule kunema, ⁹Ti mwaitabuka mongo mwa matima minu, ngufuka kwenu. ¹⁰Ku myenda je vaaja na bajongoji ba na virinyambi ya kufula matima kubeba na kuzingatila, bo bejongola kinemo kimuvia banywe. ¹¹Bekeba mbinitima dia krisito di munda mwabo kulooja kenene manene mi monaje krisito, na kinemo kijanganga. ¹²Bebaumbuliati ndano bunga boobo ngwa manywe booso bevubiya maa makumo, mejongolwa kwinu na babenu jongolela kumo Rita rija natima ridjaridja. Riyeva juulu ¹³Kwa bibi mwazitika ndino jinu muume mukirindila kunema mushwarilanga kwa kumona Yesu krisito. ¹⁴Bii bana batutule ndamutule na kuvula kwinu kukulukulu, dia kuoka kwinu, Ti jowa we mwitaana banywe muluelue, na banywe muluelue turilua dinu dioso, ¹⁶Bejojati muluele mamimi dji muluele. ¹⁷Nati muitanashinu, kiukumu bandu kusii kusobola, mubukete bwobe, mutule na moja ¹⁸Mukijuka mwenyomoshua, nda kwa bindu byejoneka, nda kwa mona ndakwa mukuusu munyomoke mukuulu kwinu kubiye kwa mwebula kubashinu. ¹⁹Kukinemokya mulowa bikya mukoko usii na kilema usii na alama, mulowa krisito. ²⁰Naje mujukwe kumbala kwa musenge kutuula, kumongo boo ni avamongekaje kwa muri ²¹Na banywe kwa munyomoshua mukiva na kumuabila kinemo, na matima minu na bioso byatule kwa virinyambi ²²Ti mwatosha too matima minu kwa kuitabuka biriko, muivurijene kwa timadirimo. ²³Bii bya mwabutuka lungi ndakwa bukuu bu kijoneka, ngwabobwa busikijoneka ngwa bobwa busiki joneka, kwa kumoria virinyambidi na mwejo dia mafuku moso. ²⁴Ngu bojati ngobo jooso jibi bishoshua, kunema kwa bo kwooso kwibi songoria kishoshua. Bishoshua byaje kunyuma, nasongo riaje riasala; ²⁵Kumoria kabeja di fuku dioso na diikimo dijadidja ni diambe mujongolela.

Chapter 2

¹Muambule bubi buoso kibirija na kubembela kwa kuvula na kubelekeana ²bibana batoka, muvule mabeele matima masiki bembelwa; mutule namo na bebya mukinyomoshua ³Eseti mwavakwakweje kunema kwa kajura. ⁴Ti mwavamona bwe ria mwejo, rie bengwa na bandu, rie sobolebwa na virinyambi, rina kunema. ⁵Na banywe byakebebya bi mabwe ma mwejo, na banyewe muume kyende kya tima, murindilwa mukata, kumyomoshia tima riobe kwa virinyambi, kukiria Yesu kristo. ⁶Kusilasila kwa beesila: mona, nabika musayuni bwe rikata ria angondo, risobolelwe bii nakinemo; yoo kitabuka nda kumuna buvu. ⁷Kunema kuku ngwinu banywe bakitabuka kubababaa basi kivula : bue baluka kyende beribenga, riavabwe rikata ria angondo; ⁸Na bue ria kukukala na mutondolo wa kuona; kuboja beebikwa bamone maanakumo ⁹Banye mwi bala di sobolwe murindilwa mukulu, bala dineema banywe bandu mbindu bya virinyambi mwenekindu, mutule bakujongola bukola bwaje wee munyomoshia mumukunga na kumushweja kutoka ; ¹⁰Bukulukulu nda mwene bala lelo ndamute bala dia virinyambi; banywe nda mwene kamo lelo ndamute kamo. ¹¹Bavulwa, ngi mwejeja banywe, bibaini na makilazila, mubenge kuvula kwa lukoba dikilwa natima. ¹²Muume nalukanyi lujaluja mumisenge ; kumama makumo mabakimubelekea banywe ti ni bakita bibiye, bamone byamukita bijabija bamone bya muktundula virinyambi juulu lufuku lwa kiana. ¹³Mutine makumo makumo mabandu kuriria kaajuba; tini sulutani ti mundu mukata; ¹⁴Ti maliwali bakivakweje baalushe misona kubandu babiye, na kuanya bajabaja. ¹⁵Ti bebya ni bikivula virinyambi, kwakuta bijabija kusama kusemaka kwa bandu ba funduke ¹⁶babenyaa, ndamutula nyaa kwa kuzika bubi, mutule baika ba virinyambi. ¹⁷Mutine bandu booso. Muvule ba kwinu . Mutine virinyambi, mutine bakulu. ¹⁸Baika, mutine baki mukala moja woso; ndabababakita bijabija na batame, na baba bee na bwazi byakebebya. ¹⁹Ngumonati kumoriri nditabuke, Ti munda wa jukila kwa kunyingama ku makumo ma virinyambi, naje ukimona manene asii kumo. ²⁰Nguke kulumba ti mwabiisha na kututwa kwa sababu jaje, mwauma nyaa na kumoriri rikitabukwa na virinyambi. ²¹Ni byabee muitania; nibye monea kristo manene saabu jiju bya kebebya wamusila banywe luwe mujange jajo riaje. ²²Je ndeetabubi na ndeeta kibiriraja; ²³Abe mukaja. ndee alusha bitondo; emonaje manene, ndetina wekwilibika kwa jowa kisambulula biriko. ²⁴Je mwenekindu we tundula miziojitu mulukoba lwaje juulu ja muti, neembashwe, twauma bafekwa makumo mabi tutule mwejo kumakumo majamaja; na kwa kuteebwa kwaje mwefulwa. ²⁵Mwene buzizimine bi mikoko; agna mwaaluka bakiloka na bakizingatila matima minu

Chapter 3

¹Bibi na banywe babakazi, mutine balume binu ; tibangi nda bakitina nye kumo ²bakakatwe na lukanyi lwabakazi babo asi kumo; balola lukanyi lotaluja, na lwakutina. ³Kwilungaknya kwenu ndakutula kwa kulukafuki na kwitubila bindu bya tari, nakwitubila bilamba; ⁴kula mundu watima, risikimoneka, mukuitubila kisikimoneka nitimari talale nari sqle suu na kinemo kikata kumbala kwa virinyambi, ⁵Byakakebebya baabakaji bajabaja be kwitubila bukulu kulu be kwi wasa kwa virinyambi Betania balume babo ⁶Byetina Sara Abrahamu wa mwitana mulume; na banywe mwi bana baje ti mwata bijabija ndaba kumutinisha kwa moja wooso. ⁷Bibi na banywe baabalume, mutuke amo na bakazi binu bya bukanyi, mwanesha mwanesha mwamukazi, tingindu kisii busimbatale bii bwanywe, bibejanaamo kinemo kyamwejo; koo bya mukiaja ndabizikilwa. ⁸Kwakuwiririja, mume, naringa bee na lukua, bee kwivurijena bi babushua, be na matima majamaja, balebeela; ⁹bandu basikialusha bubi kwa bubi, bitondo kwa bitondo; kwa buja; mweitana, kumakumo mama, mujane buta, ¹⁰Kwa jookivula mwejo; nakumona fururijarija, wazikile lurimi lwaje kujakula mabiye, na milomo jaje ndarita kibiririja. ¹¹Na wasame bubi wate bijabija, na wakebe nyaa na wajikebe. ¹²Meso makajuba mejuulu bya ba kiaja; lukebo lwa kajuba lukilola bakita bubi. ¹³Ndjuni jimuta kyela banye, timuina ididi kumakumo menu majamaja ? ¹⁴Tiba mususula kumakumo majamaja, mui byabumi ndamumona moja wabo ndamunyongama. ¹⁵Mumutumbe Krisato kutulq mukata mumatima minu, muilonge kwakioso kivaanga mundu umujuuta kii mumatima minu ; kwa nyaa na kutina ¹⁶Mume natima ridjaridja, neonaa abaki mubelekea bamone bubvu, boobakii mukaja kuulu kuinu kujakuja kwi kristo. ¹⁷Mbija kususuka kwa kuta majamaja, tini bikiuula virinyambi, kusii kuakuta mabiye. Naje krisito byakebebya we susulua lulumo kububi yesene na kumo kubaababiye, ko watuvishe kwa virinyambi ; bee muijaa lukoba nikunyoka mukivaa kwatima ¹⁸kurikerie tima wejena byakebebya kujakula kwa tima ba bene kumujololo; ¹⁹Bashetina kale, erindila virinyambi fukuria nao, kulungakanya safina munda mwaje bandu bajaa muanda ni beefuka na mena. ²⁰Bimaa makumo ningata dikimufula banywe lelo, ndakukosha ndaka dja lukoba, ngulooja tima ridjaeidja kwa virinyambi, kwa wila ja kunyomoka mukivaa kya Yesu kristo, ²¹Djee jii kuboko kwa mwajo mulume wa viribinyambi, wejena juulu; malaika na bukulu na buketeki bioso bya bikwa

Chapter 4

¹ Koo kumona kristo mwesusulua lukoba lwaje, nabanywe muitubile byakebebya muluakelolwa kukanyi; kumunajewe susulua kulukoba we kuisamena na bubi. ²Ndamutula lungi mukulula bandu, maa mafuku memusaaale kwinu, qvula bikula virinyambi. ³Mushawakila wa kuvubia mabala, na kusumukia masenga na kuvula, nakunyua maluvu, na bitundu bya kivyoko, na kujijamia tushimbila kwa kushibula. ⁴Ululu ndmushende kujena nabo kububi bwabo bukile kile, bakimubelekea banywe. ⁵Boo binyomoshe lubari lwabo kwa joa kita bikivulaje kubamwejo na bafe. ⁶Kwa bibi bembafe bejongolelwa makumon majamaja, batozue ngoba bi bandu batule mwejo kumatima bebi. ⁷Makumo mooso ndama bonganga. makumo na nganyi ja kuaja ⁸Kukiria makumo mooso muivurijene banye kwa banywe, kuivurijena kukizika bubi buvurile. ⁹Muikwatene banywe kwa banywe kusii kunyinsama ¹⁰Joa weebwa kyaje, waabanye kubakwaje bibandu bajimane sikiriki kubiriva kwa virinyambi. ¹¹Ujakulanga, wajakule makumo mavirinyambi ; kivuba wavube kwabukete bukiva kwa virinyambi; kumakumo mooso virinyimbi watunduribwe juulu kuriria Yesu kristo. Bukata mbwaje, kulumba ngwaje mufuku mooso, amina ¹²Bavula, nda muuma mavuanywa ululu bikata murilo amusmba, mamakiva, kwamuri kwa kumueleka, ti ngindu kiini kimuvila. ¹³Bebya mukususilwa kwa Kristo, muselele kuumbulwa na kinemo kwa tuseo ¹⁴Esa baa mumona bubi kukiria zina ria kristo, mutula bita baja; koo kumona kunema kwa tima na kwa virinyambi kitula ninu. ¹⁵Mundu nda sululua amusamba bii kiijana, kijiba kitamabiye, bi mundu kishweja mumakumo ma bandu ¹⁶Ti munda wasusilwa waati mu krisito. Ndamuna buvu; washwale zinaria virinyambi juulu. ¹⁷Virinyambi nda loojo bukata bwaje kukiria mubyende byaje; tibya sombea kwaturi, biwiya kuni basikitaje bya virinyambi? ¹⁸Timajamuja wa nyomoshwa ndena kumo, joosikitina virinyambi uwiya kuni? ¹⁹Babakimona manene kwa bikivula virinyambi, babikiye kaajuba mukata matima mbo kwa kuta bijabija.

Chapter 5

¹Ngiejeeja bakulu bari amusamba, mimi mukuluaamo nabo, we mona kususulua kwa Kristo, kimona ku mena kuumbulwa ²Murishr kitundu kya virinyambi kiri amusamba; nda kwa bukete, ngwakuivurijena, bebya bikivula virinyambi; ndakwa monaja ndaka ngwamuri mutima. ³Ndamumona bukulu bwa beemubakia, muloje matanaja mukitundu kya muri. ⁴Gnaa imoneka joo mukulu wa kulola muebwa bukata busa kujoneka. ⁵Byeke bebya banwye maenda mutine ba nunu. koo mutule nyaa, ⁶kumonati virinyambi ukikurija bee na munyeko, uki abila basaletima kunema. muishaje asi kubukata bwa virinyambi, koo mulumbe. ⁷Mubike kususilwa kwinu kwaso kwaje jee nikimufula banywe. ⁸Mute iso kulola mubiye winu biindambwe jikionana nyunga nyunga kukeba kumina mundu. ⁹Mubirile naje biri mumatima minu, esq mukijukati kwake koo kusubuluka a kwa bongea kuba kwinu bari mumusenge¹⁰virinyambi wa bukata bwooso we baitana kushwela mubukata bwaje bwa mafuku moso mwi krisito, ti mwasubulushua ajaaje mwene kindu umulunga kanya na kumutawsha sikiriki na kumuabila butete. ¹¹Kwaje kwaume bukusu bwa mafuku moso. amina. ¹²Ku kuboko kwa Silvano, mukwitu mwitabuke, bebyambakimubarika, byambe musilasibia banywe ku makumo majaa, byambelanga na biriko ni kunema kuriko kwa virinyambi; mutule sikiriki munda mwaje. ¹³Je jii mu babeli, na musobolwe ano ninu, ukimusambitila banywe na marko byake bebya mwana mami. ¹⁴Muisambitijane kwa kukumba kanya mbala na kwivurijena. Muume nyaa amusamba ku kiria kristo.